

TRONDHEIM KOMMUNE

Kommunedirektøren

Årsregnskap og konsolidert regnskap for 2020

Innhold

Del 1 – Regnskap 2020 Trondheim kommune	5
1 Bevilgningsoversikter drift	6
2 Bevilgningsoversikter investering	8
3 Økonomisk oversikt etter art - drift	10
4 Balanseregnskapet	12
5 Bevilgningsoversikt drift, til fordeling	15
6 Bevilgningsoversikt investering, til fordeling	16
7 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner	17
8 Noter til regnskapet	18
Note 0.1 - Regnskapsprinsipper	18
Note 0.2 - Vesentlige poster i regnskapet	20
Note 1 - Endring i arbeidskapital	22
Note 2 - Kapitalkonto	23
Note 3 - Endringer i regnskapsprinsipper, regnskaps-estimer og korrigering av tidligere års feil	24
Note 4 - Varige driftsmidler	24
Note 5 - Aksjer og andeler	26
Note 6 - Utlån	28
Note 7 - Markedsbaserte finansielle omløpsmidler	29
Note 8 - Renter - sikring	29
Note 9 - Langsiktig gjeld	30
Note 10 - Avdrag på lån	33
Note 11 - Pensjoner	34
Note 12 - Garantiansvar	36
Note 13 - Avsetninger og bruk av avsetninger	39
Note 14 - Selvkost	40
Note 15 - Salg av finansielle anleggsmidler	43
Note 16 - Ytelse til ledende personer	43
Note 17 - Godtgjørelse til revisor	44
Note 18 - Vesentlige overføringer mottatt til finansiering av investeringer	44
Note 19 - Usikre forpliktelser og hendelser etter balansedagen	44
Note 20 - Spesifikasjon av uvanlige og vesentlige poster	45
Note 21 - Trondheim kommunes kraftfond (TKK)	45
Note 22 - Andre vesentlige forpliktelser	49
Note 23 - Interkommunalt samarbeid der Trondheim er vertskommune	49
Note 24 - Interkommunale selskaper	51
Note 25 - Vedtak av åpningsbalanse for ny kommune	52
Del 2 - Konsolidert årsregnskap - Trondheim kommune, Klæbu Industrier KF og Stavne Trondheim KF	53
1 Økonomisk oversikt etter art, drift	54
2 Bevilgningsoversikt investering	56

3	Balansregnskapet	57
4	Noter til regnskapet	59
	Note 0.1 Formål	59
	Note 0.2 Regnskapsprinsipper for konsolidert regnskap	59
	Note 0.3 Enheter som er med i konsolidert regnskap	59
	Note 1 - Endring i arbeidskapital	60
	Note 2 - Varige driftsmidler	60
	Note 3 - Aksjer og andeler	62
	Note 4 - Pensjoner	63
	Note 5 - Avsetninger og bruk av avsetninger	65
	Del 3 - Revisors beretning	66

Del 1 – Regnskap 2020

Trondheim kommune

1 Bevilgningsoversikter drift

<i>Alle tall i millioner</i>	Note	Regnskap 2020	Regulert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020
Generelle driftsinntekter				
Rammetilskudd		-4 552	-4 441	-4 140
Inntekts- og formuesskatt		-6 382	-6 397	-6 686
Eiendomsskatt		-737	-741	-731
Andre generelle driftsinntekter		-618	-595	-588
Sum generelle driftsinntekter		-12 289	-12 174	-12 146
Netto driftsutgifter				
Sum bevilgninger drift, netto		10 849	11 090	11 005
Avskrivninger	4	761	761	5
Sum netto driftsutgifter		11 610	11 851	11 010
Brutto driftsresultat		-679	-323	-1 136
Finansinntekter/Finansutgifter				
Renteinntekter		-235	-347	-359
Utbytter		-30	-9	-19
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		-77	0	0
Renteutgifter		385	423	505
Avdrag på lån		796	799	797
Netto finansutgifter		839	866	924
Motpost avskrivninger	4	-761	-761	0
Netto driftsresultat		-601	-218	-212

Disponering eller dekning av netto driftsresultat	13			
Overføring til investering		251	288	128
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond		98	-59	-46
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond		364	100	145
Bruk av tidligere års mindreforbruk		-111	-111	-15
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		601	218	212
Fremført til inndecking i senere år (merforbruk)				
		0	0	0
Kontrollsum art 980				
Regnskapsmessig merforbruk		0	0	0

2 Bevilgningsoversikter investering

<i>Alle tall i millioner</i>	Note	Regnskap 2020	Regulert budsjett 2020	Opprinnelig Budsjett 2020
Investeringsutgifter				
Investeringer i varige driftsmidler		2 783	3 140	2 882
Tilskudd til andres investeringer		3	-11	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5	114	29	41
Utlån av egne midler		401	451	350
Avdrag på lån		9	171	171
Sum investeringsutgifter		3 310	3 781	3 444
Investeringsinntekter				
Kompensasjon for merverdiavgift		-332	-357	-319
Tilskudd fra andre		-349	-336	-320
Salg av varige driftsmidler		-307	-202	-175
Salg av finansielle anleggsmidler		0	0	0
Utdeling fra selskaper		0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler		-124	-171	-171
Bruk av lån		-2 057	-2 443	-2 332
Sum investeringsinntekter		-3 170	-3 509	-3 316
Videreutlån				
Videreutlån		61	0	0
Bruk av lån til videreutlån		0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån		114	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån		-115	0	0
Netto utgifter videreutlån		60	0	0

Overføring fra drift og netto avsetninger	13			
Overføring fra drift		-251	-287	-128
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond		37	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond		3	15	0
Dekning av tidligere års udekket beløp		11	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger		-200	-272	-128
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		0	0	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk		0	0	0
Overføring til fordeling (§5-5, andre ledd)				
Inntekter til fordeling		0	0	0
Utgifter til fordeling		3 301	3 610	3 273
Sum til fordeling (netto)		3 301	3 610	3 273

3 Økonomisk oversikt etter art - drift

<i>Alle tall i millioner</i>	Note	Regnskap 2020	Regulert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020
Driftsinntekter				
Rammetilskudd		-4 552	-4 441	-4 140
Inntekts- og formuesskatt		-6 382	-6 397	-6 686
Eiendomsskatt		-737	-741	-731
Andre skatteinntekter		0	0	0
Andre statlige overføringer og tilskudd		-618	-595	-588
Overføringer og tilskudd fra andre		-2 029	-1 554	-1 330
Brukerbetalinger		-663	-633	-656
Salgs- og leieinntekter		-1 626	-1 599	-1 614
Sum driftsinntekter		-16 607	-15 961	-15 746
Driftsutgifter				
Lønnsutgifter		7 560	7 552	7 385
Sosiale utgifter	11	1 996	2 029	2 057
Kjøp av varer og tjenester		4 498	4 194	4 187
Overføringer og tilskudd til andre		1 113	1 102	977
Avskrivninger	4	761	761	5
Sum driftsutgifter		15 928	15 638	14 610
Brutto driftsresultat		-679	-323	-1 136
Finansinntekter/finansutgifter				
Renteinntekter		-235	-347	-359
Utbytter		-30	-9	-19
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler		-77	0	0
Renteutgifter		385	423	505
Avdrag på lån		796	799	797
Netto finansutgifter		839	866	924
Motpost avskrivninger	4	-761	-761	0

Netto driftsresultat		-601	-218	-212
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:	13			
Overføring til investering		251	288	128
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond		98	-59	-46
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond		364	100	145
Bruk av tidligere års mindreforbruk		-111	-111	-15
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		601	218	212
Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)	13	0	0	0

Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	13	0	0	0
---	-----------	----------	----------	----------

4 Balanseregnskapet

Tall i 1000000 kroner	Note	31.12.2020	1.1.2020
EIENDELER			<i>(note 25)</i>
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Faste eiendommer og anlegg	4	28 243	26 411
Utstyr, maskiner og transportmidler	4	1 215	940
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer og andeler (anleggsmidler)	5, 21	2 070	1 956
Obligasjoner (anleggsmidler)	30	0	
Utlån	6	2 473	2 256
Immaterielle eiendeler		0	
Pensjonsmidler	11	16 472	15 419
Sum anleggsmidler		50 473	46 982
Omløpsmidler			
Bankinnskudd og kontanter		1 661	1 811
Finansielle omløpsmidler			
Aksjer og andeler (omløpsmidler)	7, 21	1 604	1 273
Obligasjoner (omløpsmidler)	30	4 896	4 523
Sertifikater		0	0
Derivater (omløpsmidler)		0	0
Kortsiktige fordringer			
Kundefordringer		562	
Andre kortsiktige fordringer		877	1 369
Premieavvik (kortsiktige fordringer)	11	1 262	1 352
Sum omløpsmidler		10 861	10 328
Sum eiendeler		61 334	57 310

	Note	31.12.2020	1.1.2020
EGENKAPITAL OG GJELD			
Egenkapital			
Egenkapital drift			
Disposisjonsfond	13	-1 840	-1 476
Bundne driftsfond	13	-530	-432
Merforbruk i driftsregnskapet		0	-111
Egenkapital investering			
Ubundne investeringsfond	13	-6 027	-6 024
Bundne investeringsfond	13	-99	-63
Udekket beløp i investeringsregnskapet		0	11
Annen egenkapital			
Kapitalkonto	2	-14 107	-11 141
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		0	0
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	3	211	211
Sum egenkapital		-22 391	-19 024

Langsiktig gjeld			
Lån			
Gjeld til kredittinstitusjoner	9	-11 598	-10 960
Obligasjonslån	9	-6 000	-6 000
Sertifikatlån	9	-1 984	-1 722
Pensjonsforpliktelse	11	-16 974	-17 588
Sum langsiktig gjeld		-36 555	-36 270

Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		-1 039	-545
Likviditetslån		0	0
Derivater (kortsiktig gjeld)		0	0
Annen kortsiktig gjeld		-1 348	-1 526
Premieavvik (kortsiktige gjeld)	11	0	-1
Sum kortsiktig gjeld		-2 387	-2 016

Sum egenkapital og gjeld		-61 334	-57 310
---------------------------------	--	----------------	----------------

MEMORIAKONTI			
Ubrukte lånemidler	9	240	479
Andre memoriakonti		28 199	28 199
Motkonto for memoriakontiene		-28 438	-28 678
Sum memoriakonti		0	0
Sum balanse		0	0

5 Bevilgningsoversikt drift, til fordeling

	Regnskap 2020	Regulert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020
Miljø og landbruk	65,7	71,5	71,5
Plan og bygning	51,4	43,7	42,7
Tekniske tjenester	789,0	803,5	562,6
Eiendomstjenester	852,6	859,7	456,0
Botiltak og dagtilbud	777,9	773,3	756,6
Helse og omsorgstjenester	2 678,5	2 738,0	2 576,0
Psykisk helse og rus	277,2	270,8	261,6
Kvalifisering og velferd	633,7	633,6	625,5
Folkevalgte og bystyresekretariat	63,6	64,9	63,7
Interne tjenester	509,7	506,1	406,2
Kommunedirektøren	210,9	215,8	149,6
Tilleggsbevilgninger	2,1	27,5	187,1
Trondheim parkering	-64,6	-59,5	-82,7
Diverse sentrale bevilgninger	57,5	194,2	228,7
Flyktninger og innvandrere	6,6	7,1	7,1
Kultur	358,0	362,2	349,5
Idrett	192,8	194,0	168,9
Næring og samfunn	16,3	16,5	15,1
Skoler	2 015,5	2 015,1	1 996,8
Barnehager	1 784,9	1 784	1 748
Barne-og fam.tjenester	830,4	832,1	816,2
<i>Korreksjon</i>	<i>-499,2</i>	<i>-503,3</i>	<i>-396,6</i>
Netto for budsjettnivå	11 610,4	11 851	11 010

6 Bevilgningsoversikt investering, til fordeling

Investeringer i varige driftsmidler	Regnskap 2020	Regulert budsjett 2020	Opprinnelig budsjett 2020
Barnehage	79,7	87,1	74
Skole	440,0	493,7	450
Barne og familietjenesten	6,7	12,3	5
Helse og velferd	542,4	519,7	618
Bolig	97,6	114,1	101
Idrett og friluftsliv	214,6	251,0	178
Kunst og kultur	16,6	45,6	21
Kirker og gravlunder	71,6	87,5	146
IT	102,2	118,7	78
Formålstomt	158,0	158,5	126
Eiendomsinvesteringer	31,3	50,8	27
Ubebygde bolig og næringsareal	184,6	198,3	229
Veg	47,9	57,5	50
Vann	276,6	246,2	199
Avløp	265,4	343,0	296
Avfall	2,7	2,0	2
Byrom parker og grøntanlegg	50,0	118,4	72
Administrasjonsbygg og byrom	5,6	4,0	6
Miljøpakken	171,8	200,0	200
Trondheim parkering	9,4	5,3	6
Maskiner og utstyr	11,9	15,5	
Sum investeringer	2 786,6	3 129,2	2 882

7 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

Netto driftsresultat	601
Sum budsjettdisposisjoner	349
Årets budsjettavvik før strykninger	252
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	252
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	252
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0

8 Noter til regnskapet

Alle tall er oppgitt i millioner kroner hvis ikke annet er oppgitt

Dette er det første regnskapet som avlegges for nye Trondheim kommune etter sammenslåingen med Klæbu kommune 1. januar 2020. Det er også første året der regnskapet avlegges etter ny kommunelov som ble gjort gjeldende fra samme tidspunkt.

Det foreligger ikke direkte sammenligningstall fra 2019. I balansen brukes derfor inngående balanse 1.1.2020 som sammenligningstall, det vil si tidspunktet for sammenslåing av Klæbu og Trondheim kommuner.

Note 0.1 - Regnskapsprinsipper

Regnskapet er utarbeidet i henhold til bestemmelsene i kommuneloven (KL), forskrifter og god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Prinsippene for kommuneregnskapet

All tilgang på og bruk av midler i løpet av året skal fremgå av driftsregnskapet eller investeringsregnskapet.

All tilgang på og bruk av midler er regnskapsført brutto. Dette gjelder også interne finansieringstransaksjoner.

Alle kjente utgifter og inntekter i året er tatt med i årsregnskapet, enten de er betalt eller ikke når årsregnskapet avsluttes. Hvis størrelsen på et beløp ikke kan fastsettes eksakt ved tidspunktet for regnskapsavleggelsen, registreres beste estimat i årsregnskapet.

For lån er kun den delen av lånet som faktisk er brukt i løpet av året ført i investeringsregnskapet. Den delen av lånet som ikke er brukt, er registrert som memoriapost.

Klassifisering av anleggsmidler og omløpsmidler

I balanseregnskapet er anleggsmidler eiendeler som er vesentlige og bestemt til varig eie eller bruk for kommunen (Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap m.v. § 3-1). Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler.

Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon er omløpsmidler. Andre fordringer er omløpsmidler dersom disse forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet. Ellers er de klassifisert som anleggsmidler. Finansielt motiverte plasseringer i finansielle instrumenter vil alltid være omløpsmidler, uavhengig av hvilken tidshorison kommunen har for plasseringen. Plasseringer i finansielle instrumenter som er foretatt ut fra næringspolitiske eller samfunnsmessige hensyn klassifiseres som anleggsmidler.

KRS 4 ligger til grunn for for avgrensning mellom driftsregnskapet og investeringsregnskapet. Standarden har særlig betydning for skillet mellom vedlikehold og påkostning på anleggsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde anleggsmiddelets kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmidlet utover standarden ved opprinnelig anskaffelse, utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres på anleggsmidlet i balansen.

Klassifisering av gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i KL §§ 14-15 til 14-17, med unntak av likviditetstrekk-rettighet og likviditetslån nevnt i KL § 14-15, tredje ledd. All annen gjeld er kortsiktig gjeld. Neste års avdrag på utlån inngår i anleggsmidler og neste års avdrag på lån inngår i langsiktig gjeld.

Vurderingsregler

Omløpsmidler

Omløpsmidler vurderes generelt til laveste verdis prinsipp, som er den laveste verdien av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Den finansielle omløpsporteføljen verdivurderes etter tre ulike prinsipper, jmf. Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 3-3 og KRS 1:

- Ordinære omløpsmidler (obligasjoner og sertifikater) - er vurdert etter laveste verdis prinsipp. Dette er hovedregelen
- Markedsbaserte finansielle omløpsmidler (aksjefond) - er vurdert til virkelig verdi, og er å anse som et unntak fra hovedregelen
- Omløpsobligasjoner med kontantstrømsikring - er vurdert til pålydende verdi, hvor under/overkurs periodiseres over papirets løpetid.

Anleggsmidler

Anleggsmidler skal vurderes til anskaffelseskost.

Anleggsmidler (driftsmidler) med begrenset økonomisk levetid avskrives med like store årlige beløp over levetiden til anleggsmidlet. Avskrivningene starter året etter at anleggsmidlet er anskaffet / tatt i bruk i virksomheten. Avskrivningsperiodene er i tråd med § 3-4 i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning.

Aksjer og andeler av strategisk eller annen ikke-finansiell karakter klassifiseres som anleggsmidler, jf. punkt 3.3 i KRS 1, og vurderes derfor til anskaffelseskost.

Anleggsmidler med verdifall som ikke forventes å være forbigående er nedskrevet til virkelig verdi i balansen.

Vurderingene for eiendeler gjelder tilsvarende for kortsiktig og langsiktig gjeld. Opptakskost utgjør gjeldspostens pålydende i norske kroner på det tidspunkt som gjelden oppstår. Låneomkostninger (gebyrer, provisjoner mv.), samt over- og underkurs er finansutgifter og -inntekter. Over- og underkurs periodiseres over lånets løpetid som kortsiktig fordring/gjeld.

Utestående fordringer er vurdert til pålydende verdi med fradrag for forventet tap.

Bruk av sikringsinstrumenter

Trondheim kommune kan benytte sikringsinstrumenter i Trondheim kommunes kraftfond (TKK) og i gjeldsporteføljen. TKK hadde i 2020 ingen utover beholdningen av obligasjoner med kontantstrømsikring, dvs omløpsobligasjoner med fast rente som holdes til forfall. I gjeldsporteføljen benyttes innlån med fast rente eller rentebytteavtaler for å sikre fastrente på deler av låneporteføljen. Nærmere beskrivelse av disse instrumentene gjøres i note 8.

Selvkostberegninger

Innenfor de områdene der selvkost er satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetaling, beregner kommunen selvkost etter retningslinjer utgitt av Kommunal- og regionaldepartementet februar 2014 (H-3/14) Retningslinjer selvkost.

For de tjenestene der kommunen selv har valgt å kreve brukerbetaling etter selvkostprinsippet følges samme retningslinjer, se note 14.

Merverdiavgift og merverdiavgiftskompensasjon

Kommunen følger reglene i Lov om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) for de tjenesteområdene som er omfattet av loven. For kommunens øvrige virksomhet krever kommunen merverdiavgiftskompensasjon i henhold til Lov om kompensasjon for merverdiavgift. Mottatt merverdiavgiftskompensasjon for betalt merverdiavgift er finansiert av kommunen gjennom redusert statstilskudd i inntektssystemet.

Kommunal virksomhet utenfor kommuneregnskapet

Kommunen har virksomheter og er en del av virksomheter som avlegger særregnskap, herunder kommunale foretak (KF), interkommunale samarbeid og interkommunale selskaper (IKS). For nærmere opplysninger, se note 23 om interkommunalt samarbeid og note 24 om interkommunale selskaper.

Note 0.2 - Vesentlige poster i regnskapet

I note 0.2 gjennomgås poster og forhold som er av en slik karakter at de bør tas hensyn til ved vurdering av bevilgningsregnskap og balanse.

Driftsregnskapet

Pensjon

Spesielle regler for behandling av pensjonsutgiftene i kommuneregnskapet gjør at det kan være et vesentlig avvik mellom kommunens betalte pensjonspremie og den pensjonsutgiften som belastes driftsregnskapet. Følgende oversikt viser forskjellen (alle tall vedrørende premieavvik er inklusive arbeidsgiveravgift):

	2020
Årets premieavvik (inntekt)	241
Kostnadsført tidligere balanseført premieavvik	-331
Nettoeffekt premieavvik (kostnad)	-90
Premieavviket har altså belastet driftsregnskapet med 90 mill. ut over årets betalte pensj.premie 2020	
Balanseført premieavvik, akkumulert inkl aga	1 262
Se note 11 for mer informasjon om pensjon	

Anordning

Anordningsprinsippet i kommuneregnskapet innebærer at det er tidspunktet for når vi overtar en kjøpt vare eller forbruker en kjøpt tjeneste som bestemmer i hvilket år utgiften skal bokføres. Dermed skal også fakturaer og annen betalingsdokumentasjon vi mottar etter årsskiftet vurderes utgiftsført dersom transaksjonen skjedde i det gamle året. Det samme prinsippet gjelder for inntekter. Det er utarbeidet rutiner og fastsatt tidsfrister for å oppnå så korrekte og fullstendige anordninger som mulig innenfor de tidsrammene som foreligger.

Ressurskrevende brukere

Det er anordnet 210 millioner kroner i regnskapet 2020 fra tilskuddsordningen for særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester.

Lønn

Det er sikret at all lønn opptjent i 2020 er bokført i 2020-regnskapet. Dette er gjort gjennom en anordning av lønn opptjent i 2020 og utbetalt i januar 2021 med 91 millioner kroner.

Refusjon av sykepenger og foreldrepenger

Refusjonsinntekter for syke- og foreldrepenger i 2020 er inntektsført i 2020-regnskapet gjennom en anordning. Omsøkte refusjoner for 2020 er anordnet med 18,1 millioner kr.

Investeringsregnskapet**Lån til investering**

Hovedregelen for bruk av lån til investeringsformål er at budsjettert beløp skal regnskapsføres så langt det er behov for det i investeringsregnskapet. Det er ikke anledning til å føre bruk av lån ut over budsjettert beløp. Dette utgangspunktet begrenses likevel av udisponerte lånemidler. Det er ikke anledning til å regnskapsføre mer som bruk av lån enn det kommunen faktisk har i udisponerte lånemidler. I en situasjon der kommunedirektøren har fullmakt fra bystyret til å regulere låneopptaket i tråd med faktisk aktivitetsnivå (jf. ordlyden "inntil kr" i vedtaket), vil en slik regulering også få konsekvenser for inntektsføring av bruk av lån i investeringsregnskapet.

Bruk av lån i investeringsregnskapet for 2020 er satt til det nivå som er tilstrekkelig til å sikre fullfinansiering av aktivitetene i investeringsregnskapet for 2020. Ubrukte lånemidler pr 31.12.2020 er 296,4 millioner kroner.

Videre utlån – startlån

Trondheim kommune har pr 31.12.2020 en utlånsportefølje knyttet til videreformidling av husbankmidler (startlån) på 2062,4 millioner kroner. I investeringsregnskapet regnskapsføres både avdrag Trondheim kommune betaler på sin gjeld til Husbanken og de avdragene som låntakere betaler til Trondheim kommune. I tillegg til ordinære avdrag mottar Trondheim kommune betydelige beløp knyttet til innfrielse av slike lån. Normalt legger vi til grunn at en krone inn i avdrag skal være lik en krone ut i avdrag.

Ubrukte lånemidler for startlån pr 31.12.2020 er 31,4 millioner kroner.

Trondheim kommunes kraftfond (TKK)

TKKs regnskapstall inngår i tallene for Trondheim kommunes årsregnskap for 2020. Egne tall for TKK er i tillegg samlet og spesifisert i egen note (se note 21). Status for TKK i henhold til kommunens finansreglement rapporteres i finansrapport 2020.

Note 1 - Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld og er dermed et mål på kommunens evne til å innfri sine kortsiktige betalingsforpliktelser (likviditet). Alle inntekter (tilgang) og utgifter (bruk) påvirker arbeidskapitalen og skal derfor føres i drifts- eller investeringsregnskapet. Denne avstemmingen mellom arbeidskapitalen i balansen og summen av inntekter og utgifter i drifts- og investeringsregnskapet skal vise at dette er tilfelle.

Balansen	31.12.2020	1.1.2020	Endring
Omløpsmidler	10 861,2	10 383,5	
Kortsiktig gjeld	2 387,3	2 071,4	
Sum arbeidskapital i balansen	8 473,9	8 312,2	161,7
Endring memoriakonto for ubrukte lånemidler (+/-)			239,5
Virkning av endringer i regnskapsprinsipper			0,0
Endring i arbeidskapital for avstemming mot drifts- og investeringsregnskapet			401,2

Driftsregnskapet		Investeringsregnskapet	
+ Sum inntekter	16 607,2	+ Sum inntekter	973,4
- Sum utgifter	15 928,3	- Sum utgifter	2 772,2
+ Motpost avskrivninger	761,4		
+ Eksterne finansinntekter	341,9	+ Eksterne finansinntekter	2 296,5
- Eksterne finansutgifter	1 181,1	- Eksterne finansutgifter	697,6
Netto driftsresultat	601,1	Netto utgifter investering	-199,8

Sum resultat fra drifts- og investeringsregnskapet **401,2**

Avstemming mellom balansen og drifts- og investeringsregnskapet: **0,0**

Note 2 - Kapitalkonto

Kapitalkontoen viser den andel av anleggsmidlene som er finansiert av egenkapital. Kapitalkontoen er differansen mellom balanseført verdi av anleggsmidler og langsiktig gjeld, justert for ubrukte lånemidler. Ubrukte lånemidler er andelen av langsiktig gjeld som ikke er tatt til inntekt i investeringsregnskapet.

Anleggsmidler:

Saldo 1.1	46 982,5
Saldo 31.12	50 473,0
Endring anleggsmidler	3 490,5
Endring i memoriakonti ubrukte lånemidler	-239,5

Langsiktig gjeld:

Saldo 1.1	36 270,2
Saldo 31.12	36 555,5
Endring langsiktig gjeld	285,3

Sum endring anleggsmidler og langsiktig gjeld	2 965,8
---	---------

Kapitalkonto

Saldo 1.1	11 141,2
Saldo 31.12	14 106,9
Endring kapitalkonto	2 965,8

Avstemming mellom regnskapsdelene	0,0
-----------------------------------	-----

Note 3 - Endringer i regnskapsprinsipper, regnskaps-estimer og korrigerings av tidligere års feil

Endring av regnskapsprinsipper som påvirker arbeidskapitalen

Kommunal og regionaldepartementet fastsatte i 2008 endringer i regnskapsforskriften hvor det ble opprettet egen kontogruppe for endring av regnskapsprinsipper. Prinsippendringer som tidligere var ført mot daværende likviditetsreserve, som ble avvirket ved samme forskriftsendring, ble ført mot denne nye kontogruppen, konto 2.581.

Det har ikke vært vesentlige endringer i regnskapsprinsipper i regnskapsåret

Det har ikke skjedd vesentlige endringer i regnskapsestimater i regnskapsåret

Det har ikke skjedd vesentlige korrigerings av tidligere års feil i regnskapsåret

Tidligere års endringer i regnskapsprinsipper	År	Utgift	Inntekt
Feriepenger inkl. arb. avg.	1992	135,9	123
Påløpte renter	2000	19,90	
Kompensasjon for MVA	1999		18,86
Varebeholdning	2001	5,38	
Obligasjoner uten kurstap	2001	24,50	
Ressurskrevende tjeneste	2007		68,43
Endring påløpte renter		10,78	
Sum bokført mot likviditetsreserve		293,56	87,30
Sum endringer regnskapsprinsipp		206,26	

Note 4 - Varige driftsmidler

Varige driftsmidler (anleggsmidler) er anskaffelser av investeringsmessig karakter som har en utnyttbar levetid på minst tre år og en kostpris på minst 100.000 kroner inklusive merverdiavgift. Anleggsmidler bokføres til anskaffelseskost.

Anleggsmidler skal ifølge regnskapsforskriftens § 3-4 avskrives. For anleggsmidler med begrenset utnyttbar levetid, reduseres de bokførte verdiene med avskrivning/nedskrivning etter de regler som gjelder for det aktuelle anleggsmiddel. Anlegg under utførelse avskrives ikke.

Avskrivningene påvirker ikke resultatet for kommunen da det også føres en motpost i driftsregnskapet. Avskrivningen skal skje med like store årlige beløp (lineærmetoden) over levetiden til anleggsmidlet. Avskrivningene skal starte senest året etter at anleggsmidlet er anskaffet eller tatt i bruk av virksomhetene. De ulike typer anlegg har ulike avskrivningstid:

Type	Avskrivnings- lengde
224 IKT-utstyr og programvare, kontormaskiner o.l.	5 år
224 Inventar og innredning, større utstyr, verktøy og maskiner	10 år
224 Kjøretøy og lignende	10 år
224 Anlegg under utførelse	Ingen avskrivning
227 Brannbiler o.a. nyttekjøretøy, større anleggsmaskiner, båter og ferger, o.l.	20 år
227 Barnehagelokaler, skolelokaler, idrettshaller og idrettsanlegg, boliger og lokaler til bofellesskap, veger og parkeringsplasser, terminalbygg, kaier og kaianlegg, forbrenningsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett o.l.	40 år
227 Administrasjonslokaler, institusjonslokaler, kulturbygg, lagerbygg, brannstasjoner, o.l.	50 år
227 Tomter/kunst/anlegg under utførelse	Ingen avskrivning

Tekst/Grp	224	227	Total
IB 2020	920,8	25 565,1	26 485,9
Tilgang Klæbu Kommune + historiske post.	19,5	845,7	865,2
Reversering fjorårets manuelle aktivering	-111,3	-2 961,0	-3 072,3
Flytting av anlegg mellom 224/227	-0,5	0,5	0,0
Tilgang i året	208,5	1 420,9	1 629,4
Avgang i året	-2,0	-75,8	-77,8
Anlegg under utførelse	346,2	4 042,5	4 388,7
Årets avskrivning	-166,0	-595,3	-761,3
UB 2020	1 215,2	28 242,6	29 457,8

Avskrivninger fordelt på avskrivningslengde:

Avskrivningslengde	4 + 5 år	10 år	20 år	40 år	50 år	Ingen
						avskrivning
Bokført verdi per 1.1	131,4	349,3	413,1	12 514,7	4 057,4	5 950,5
Tilgang	130,6	94,6	-58,4	1 740,1	191,4	4 783,5
Avgang	0,0	2,0	0,0	73,5	0,0	2,3
Avskrivninger	90,3	75,7	32,0	455,8	107,6	0,0
Omgrupperinger	36,8	115,2	267,2	1 936,9	736,2	-3 092,3
Nedskrivninger/reverserte nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,3
Bokført verdi 31.12	208,5	481,4	589,9	15 662,4	4 877,4	7 638,1

Det er ikke inngått finansielle leieavtaler som skal aktiveres i noen grupper av anleggsmidler.

Note 5 - Aksjer og andeler

Noten inneholder en oversikt over aksjer og andeler som er klassifisert som anleggsmidler fordi de er av strategisk eller annen ikke-finansiell karakter. Alle postene er vurdert som strategiske plasseringer som ikke er omsettelige i et regulert marked. Av denne grunn er ikke markedsverdier oppgitt i noten.

Selskapets navn	Antall	Pålydende	Andel	Bokført	Bokført	Merk
				31.12.2020	31.12.2021	
Trv Gruppen AS	24 231	1 000	100%	24,23	24,23	
Trondheim Kino AS	20 000	1 000	100%	20,00	20,00	
Leutenhaven AS	1 500	*	100%	4,85	4,85	(1)
Olavshallen AS	2 000	1 000	100%	2,00	2,00	
Trondheim Parkering AS	35 000	1 000	100%	35,00	35,00	
Labtjenester AS	500	1 000	100%	0,51	0,51	
Vistamar			100%	0,03	0,03	
Trondheim Spektrum Eiendom AS	129 098	500	100%	62,72	62,72	
Trøndelag Brann og Redningstjeneste IKS			82,3%	21,43	21,43	
Trondheim Havn IKS			76,3%			
Kunsthall Trondheim AS	190	1 000	63,3%	0,20	0,20	
Prima AS	6	50 000	60,0%	0,30	0,30	
Midt-Norge 110-sentral IKS			58,8%			

Midtbyen Management AS	100	3 000	33,3%	0,30	0,30
Midt-Norsk Filmsenter AS	67	500	33,3%	0,03	0,03
Trondheim Stasjonssenter AS	3 020	1 000	20,0%	3,08	3,08
Svenska Kommun Försäkrings AB	4 800		17,7%	5,47	5,47
Filminvest3 AS	200	1 000	16,7%	0,20	0,20
Trøndelag Teater AS	9	1 000	16,7%	0,01	0,01
Museene i Sør-Trøndelag AS	9 516	40	16,7%	0,38	0,38
TrønderEnergi AS	1 022 800	437	9,0%	446,63	446,63 (2)
TrønderEnergi AS	10 402		0,1%	5,00	5,00
TrønderEnergi AS				80,26	0,00
Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS	30	5 000	6,3%	0,15	0,15
Naboer AB	200	85	5,9%	0,02	0,02
Proventure Seed AS	1 598 502	1	3,2%	1,73	1,73
Biblioteksentralen SA	111	300	2,9%	0,03	0,03
Visit Trondheim AS	75	1 000	8,5%	0,08	0,08
Midnor CNI AS	250	100	1,5%	0,03	0,03
Leiv Eriksson Nyskaping AS	14 969	0,2	1,5%	1,00	1,00
Helseplattformen AS	4 000	1 001	40,0%	4,00	
Allskog BA				0,02	0,02
Kommunekraft AS	1	1 000	0,30%	0,00	0,00
Klæbu næringsforum AS	20	1 000	20,0%	0,02	0,02
Trøndelag reiseliv AS	6	1 000	0,40%	0,01	0,01
Tanem kunstgressbane		50 000		0,05	0,06
Trondheim kommunale Pensjonskasse				1 300,51	1 260,88 (3)
Kommunal Landspensjonskasse				49,16	45,31 (3)
Blakli borettslag					0,25
SUM				2 069,41	1 941,93

1. *1350 á 1000 150 á 23.333

2. Aksjene ligger som en del av totalkapitalen i TKK, se note 21

3. Gjelder egenkapitalinnskudd i pensjonskasse

Trondheim Spektrum Eiendom AS: Det er vedtatt i PS 0132/19 at resterende aksjer i Trondheim Spektrum AS skal tvangserves. Kunngjøring om tvungen overføring av resterende aksjer ble

oversendt Brønnøysundregistrene 20. desember 2019, med frist for å fremme eventuelle innsigelser mot eller avslag på tilbud om gitt løsningssum innen den 10. mars 2020.

Trondheim Kommunale Pensjonskasse (TKP): I kommunes regnskap er samlet egenkapitalinnskudd i TKP per utgangen av 2020 verdsatt til 1.301 millioner kroner, dette opp fra 1.261 millioner kroner i 2019. Økningen på 40 millioner kroner er kommunens egenkapitalinnskudd i 2020.

I TKPs regnskap ved utgangen av 2019 var kommunens egenkapitalinnskudd verdsatt til 1.472 millioner kroner. Verdien ved utgangen av 2020 estimeres foreløpig av TKP til å være 1.613 millioner kroner, det vil si en økning gjennom året på 141 millioner kroner. Dette fordelt på kommunens egenkapitalinnskudd i 2020 på 40 millioner kroner og TKPs nettoresultat i 2020 på 101 millioner kroner.

TKPs estimerte verdi på kommunens egenkapitalinnskudd i 2020 er dermed 312 millioner kroner høyere enn den bokførte verdien i kommunens regnskap.

I årene fremover vil det skje årlige innbetalinger både til TKP og Kommunal Landspensjonskasse (KLP), for å vedlikeholde egenkapital i selskapene.

Note 6 - Utlån

Motpart / type lån	Utlån per 31.12	Lånefinansi ering	Egenkapitalf inansiering
Pirbadet	208,2	209,7	0,0
Startlån til private (Husbanklån)	2 062,4	2 085,7	0,0
Obligasjon anlegg Trønderenergi	0,0	0,0	0,0
Utlån TKP	100,0	0,0	100,0
Helseplattformen Investering	63,7	63,7	0,0
Helseplattformen Drift	30,8	0,0	30,8
Diverse utlån	8,4	0,0	8,4
Trondheim kommunes utlån	2 473,5	2 359,1	139,2

Vurdering av risikoen for tap på utlån av startlån

Videreutlån av startlån utgjør omtrent 2 milliarder kroner ved utgangen av 2020. Det er avsatt et tapsfond på omtrent 19 millioner kroner til å dekke tap i ordningen. I tillegg har Husbanken en tapsdelingsordning med kommunen der Husbanken kan gå inn å dekke tap i enkeltsaker der tapene er over 25 prosent av hovedstolen. I 2020 tapte kommunen 0,3 mill og i 2019 tapte kommunen 0,8 mill. Tapene har så langt vært lav. Nivået på boligprisene har mye å si for hvor stor risiko kommunen tar i startlånsordningen, da alle panteobjektene er boliger. Så lenge boligprisene stiger eller er stabil vurderes risikoen som lav. Større bruk av utvidet avdragstid mellom 30-50 år de siste årene gir noe økt risiko. Størrelsen på tapsfondet må vurderes jevnlig.

Note 7 - Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Noten viser en oversikt over verdien av markedsbaserte finansielle omløpsmidler, det vil si finansielle eiendeler som er omsettelige i et regulert marked.

Aktivaklasse	Anskaffelses- kost	Verdi 31.12	Verdi 1.1	Verdiendring	Balanseført verdi 31.12
Aksjefond Norge	266,8	473,0	450,3	22,7	473,0
Aksjefond Utland	526,0	868,3	709,0	159,3	868,3
Hedgefond	NA	0,1	0,2	-0,2	0,1
Private equity	10,0	10,9	12,3	-1,4	10,9
Totalt	802,8	1 352,2	1 171,8	180,4	1 352,2
Tall i millioner kr					

Verdien på TKKs aksjefond er summen av sluttkursen pr. 31.12 på de enkeltaksjene som fondet eier. Verdien på utenlandske aksjer er omregnet til NOK.

Private equity-porteføljen består av Viking Venture III og markedsverdi er basert på en vurdering av verdien på de underliggende selskapene i porteføljen pr. 3. kvartal 2020. Verdsettelsen skjer i tråd med "international private equity and venture capital (IPEV) guidelines". Verdsettelsen av hedgefondet er basert på informasjon fra produktets forvalter Sector Asset Management. I balansen, under aksjer og andeler - omløpsmidler, ligger i tillegg investeringer i eiendomsfond på 100,9 millioner kroner, men disse er verdivurdert etter laveste verdis prinsipp, og tas derfor ikke med i tabellen over.

Note 8 - Renter - sikring

Trondheim kommune kan benytte rentesikring i både Trondheim kommunes kraftfond (TKK) og i gjeldsporteføljen.

Rentesikringsavtaler og lån med rentebinding for gjeldsporteføljen er nærmere angitt i note 9, under avsnitt "rentebinding". Finansreglementets punkt 4.3.3 og 4.3.4 angir kommunens rammer for rentebinding og finansielle derivater for kommunens gjeld. Kommunens rentesikringsavtaler og lån med rentebinding som er inngått er ihht til kommunens finansreglement. Rentesikringen er avtalt for å redusere kommunens renterisiko.

Kraftfondet har ingen valuta- og / eller rentebytteavtaler ved utgangen av året.

En stor andel av TKKs portefølje består av omløpsobligasjoner med fast rente som holdes til forfall, og obligasjonene defineres derfor til å ha en kontantstrømsikring. Ved utgangen av 2020 utgjør obligasjoner med kontantstrømsikring 2.041 millioner kroner, dvs noe over 30 prosent av TKKs forvaltningskapital. Ved utgangen av 2020 hadde denne porteføljen en gjennomsnittlig rentedurasjon på 3,7 år og tid til forfall på 4,0 år. Finansreglementets punkt 4.2.3 angir kommunens ramme for omløpsobligasjoner med kontantstrømsikring, som skal utgjøre minimum 30 prosent av forvaltningskapitalen.

Rentebytteavtale:

Trondheim kommune har tre rentebytteavtaler for å sikre renten på innlån. Tabellen under viser detaljene i rentebytteavtalene og tilhørende lån som sikres. Dette gir en fast rente på lån for 500 millioner kroner. Kommunen betaler en netto rente på lånet som tilsvarer fastrentevilkåret i rentebytteavtalen + kredittmargin på tilhørende lån. Rentebytteavtalen er benyttet for å oppnå fast rente, og dermed forutsigbarhet i kommunens rentekostnad over angitt løpetid. Vår vurdering er at rentesikringen fungerer etter intensjonen. Finansreglementets punkt 4.3.4 åpner for bruk av rentebytteavtaler, og andelen rentebinding ligger innenfor rammen definert i punkt 4.3.3.

Avtalenummer	Beløp sikring	Start	Forfall	Fastrente	Låne-nummer	Beløp	Kreditt-margin
30890590-FO7130V	400	25.06.2015	25.06.2022	3,65%	20120346	400	0,007
DB4450588	50	20.06.2013	20.06.2022	3,65%			
DB447183	50	20.06.2013	21.06.2021	3,60%			

Kommunen hadde ved utgangen av 2019 en avtale, og overtok to avtaler fra Klæbu kommune ved inngangen til 2020. De to avtalene fra Klæbu har ikke underliggende lån, og er sett på som en del av en porteføljesikring.

Note 9 - Langsiktig gjeld

Låneadgangen reguleres av Kommunelovens § 14-14 til 14-17. Kommunen kan i hovedsak bare ta opp lån til egne investeringer.

Låneportefølje

Lån per 31.12.2020

Investeringslån:

Innlån sertifikat- og obligasjonsmarkedet	6 000,0
---	---------

Innlån KLP	2 868,0
------------	---------

Innlån Kommunalbanken	8 360,0
-----------------------	---------

Innlån til videre utlån:

Innlån Husbanken startlån	2 085,7
---------------------------	---------

Innlån til videre utlån (inv.)	273,4
--------------------------------	-------

Trondheim kommunes innlån	19 587,1
----------------------------------	-----------------

Låneopptak	Faktisk 2020	Revidert	
		budsjett 2020	Budsjett 2020
Låneopptak investeringslån	1 426,3	2 123,6	1 981,6
Låneopptak investeringslån til videre utlån	41,7	82,2	82,2
Låneopptak startlån Husbanken	350,0	350,0	350,0

Merknad: Budsjettert låneopptak for investeringslån var opprinnelig 1981,6 millioner kroner. Dette ble revidert til 2 123,6 millioner kroner. Kommunen lånte inn 41,7 millioner kroner for Helseplattformen AS.

Låneformål	31.12.2020
Trondheim kommunes samlede innlån	19 587,1
Innlån til videre utlån (startlån)	2 085,7
Innlån til videre utlån	273,4
Innlån til innfrielse av kausjoner	0,0
Sum gjeld til investeringsformål	17 228,0
VARFS*	3 976,0
Lån med rentekompensasjon fra staten**	1 018,5
Grunnlag husleie***	914,5
Lån til eksterntfinansiert virksomhet	5 909,0
Lån til investeringer som belaster bykassen	11 319,0

* VARFS er forkortelse for vann, avløp, renovasjon, feiing og slam.

** Lån der kommunen får rentekompensasjon fra staten.

*** Lån til investeringer som gir husleieinntekter.

Verdien på gjeld som forfaller i 2021 og må refinansieres er 4350 millioner kr. Av dette utgjør sertifikater og annen gjeld med løpetid under ett år 1983,7 millioner. Gjenværende løpetid og rente på investeringslån er:

	31.12.2020
Gjennomsnittlig løpetid (år)	4,5
Gjennomsnittlig rente	1,63%

Rentebinding:

I vedtatt finansreglement kreves det rentebinding for minimum 1/3-del av "netto lånegjeld". Netto lånegjeld er å anse som kommunens gjeld til investeringsformål, fratrukket lån knyttet til VARFS-området og lån med rentekompensasjon fra staten (4 987 millioner kroner). Skjematisk kan dette sammenfattes på følgende måte:

Lån hvor rentebinding skal vurderes	Restlån pr 31.12.2020
Lån til investeringsformål	17 228,0
Lån knyttet til VARFS-området	3 976,0
Lånegrunnlag for rentekompensasjonsordningene	1 018,5
Lån hvor rentebinding skal vurderes	12 233,6

Lån med fast rente lengre enn 1 år som kan knyttes til investeringslån utgjør 6 400 millioner kroner. Dette gir en fastrenteandel på 52,2 prosent. Fastrenteandelen ved forrige årsskifte var 54,6 prosent. Videre har bykassen eksponering mot flytende rente på bankinnskudd og kraftfondet sin flytende portefølje. Dette gjør at rentesensitiviteten til kommunen er relativt lav. For utfyllende detaljer henvises det til finansrapport 2020.

Ubrukte lånemidler:

Ubrukte lånemidler - Balansearter 291-299	31.12.2020
Ubrukte lånemidler investeringslån	244,9
Ubrukte lånemidler startlån	-5,2
Sum	239,7

Framdriften på investeringsområdet ble nedjustert i andre økonomirapport og låneopptaket ble justert etter prognose på investeringsutgifter.

I 2020 ble det utlånt til startlån 5,2 millioner mer enn låneopptak i Husbanken. Dette blir finansiert i 2021 med nytt låneopptak i Husbanken samt ekstraordinære avdrag på tidligere utlån.

Note 10 - Avdrag på lån

Lån skal avdras årlig, og avdragene skal minst tilsvare størrelsen på kommunens avskrivninger i regnskapsåret justert for kommunens grad av lånefinansiering av anleggsmidler (Kommuneloven, § 14-18).

Trondheim kommune benytter forenklet metode for beregning av minimumsavdrag, i tråd med ny kommunelov, som trådte i kraft 1.1.2020. Overgang til ny metode gir høyere minimumsavdrag fra 2018.

Avdrag på lånegjeld til investeringsformål - minimumsavdrag:

Saldo pr 1.1	Tall (mill)
Langsiktig gjeld, investeringer	16 598
Årets avskrivninger	761
Avskrivbare anleggsmidler	21 451
Beregnet minimumsavdrag	589
Vektet levetid	28,18
Gjennomsnittlig avskrivning %	3,5%

Betalte avdrag	796
----------------	-----

Budsjetterte og regnskapsførte betalte og mottatte avdrag, avsetning og bruk av fond ved innlån/ utlån i henholdsvis drifts- og investeringsregnskapet. Når det gjelder startlån så representerer avviket mellom mottatte og betalte avdrag nye videreutlån til startlån i 2020.

	Budsjett 2020	Regnskap 2020
Investeringslån	796,4	796,4
Startlån - avdragsutgifter	160,4	113,6
Startlån - mottatte avdrag	160,4	150,2
Startlån - avsetning bundne inv.fond	100,0	141,4
Startlån - bruk bundne inv.fond	100,0	104,8
Videre utlån - avdragsutgifter	10,8	8,7
Videre utlån - mottatte avdrag	10,8	9,8
Videre utlån - avsetn. bundne fond	0,0	9,8
Videre utlån - bruk av bundne fond	0,0	8,7

Note 11 - Pensjoner

Pensjonsordningene i kommunen

Trondheim kommune har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Trondheim kommunale pensjonskasse (TKP), Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK). Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp fond til dekning av framtidige AFP-pensjoner. Kommunen belastes for faktisk uttak. Pensjonsforpliktelse som vedrører kommunens egenandel for medarbeidere som tar ut AFP for årsklassene 65-66 år, er belastet ut fra antatte uttaks-frekvenser for de enkelte årsklassene.

Regnskapsføring av pensjon

Pensjonsutgifter belastes i takt med at forsikringspremien bokføres. Etter § 3-5 i Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning skal driftsregnskapet i tillegg belastes med en pensjonskostnad kalkulert ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Differansen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og Trondheim kommune har valgt å inntekts- eller utgiftsføre premieavviket i driftsregnskapet med tilbakeføring over de neste syv årene. Tilbakeføringsperioden er 10 år på premieavvik fra 2012-2014 og 15 år for premieavvik oppstått frem til 2011. Regnskaps- og budsjettforskriften sier at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser skal oppføres i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	Beløp
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	759,8
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	576,4
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-617,6
Administrasjonskostnader	67,3
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	785,9
Årets pensjonspremie	997,1
Årets premieavvik	-211,1
Kostnad fordelt på amortiseringsperioder	
Premieavvik over 15 år	69,0
Premieavvik over 10 år	54,8
Premieavvik over 7 år	157,8
Amortisering Klæbu KLP og SPK	6,0
Amortisering Trondheim Parkering 2019 og 2020	2,2
Sum Amortiseringskostnad 2020	289,9
Samlet pensjonskostnad	1 075,8

Premiefond	TKP	KLP
Innestående på premiefond 01.01.	209,2	0
Tilført premiefondet i løpet av året,	3,6	8,3
Bruk av premiefondet i løpet av året,	0,0	-8,4
Innestående på premiefond 31.12.	212,8	-0,1

Spesifikasjon av brutto pensjonsforpliktelser UB	
Brutto pensjonsforpliktelser IB 1.1	17235,3
Årets opptjening	759,8
Rentekostnad	576,4
Utbetalinger	-502,8
Amortisering estimatavvik - forpliktelse	-1157,0
Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12 - estimat	16911,7
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelser	62,0
Brutto pensjonsforpliktelse UB 31.12	16973,7

Spesifikasjon av brutto pensjonsmidler	
Brutto pensjonsmidler IB 1.1	15343,8
Innbetalt premie/tilskudd (inkl. adm)	997,1
Administrasjonskostnad	-67,3
Utbetalinger	-502,8
Forventet avkastning	617,6
Amortisering estimatavvik - midler	83,7
Brutto pensjonsmidler UB 31.12	16472,0

Estimatavvik og planendringer	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser
Estimatavvik 31.12.		-76,2
Virkningen av planendringer		-518,4

Beregningsforutsetninger	KLP	SPK	TPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4%	3,5%	4%
Diskonteringsrente	3,5%	3,5%	3,5%
Forventet årlig lønnsvekst	2,48%	2,48%	2,48%
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,48%	2,48%	1,71%

Note 12 - Garantiansvar

Noten viser en oversikt over de økonomiske garantier kommunen har stilt for virksomhet som drives av andre. Kommunelovens § 14-19 gir kommunen hjemmel for å stille slike garantier. Det kan likevel ikke stilles garantier dersom disse innebærer vesentlig økonomisk risiko for kommunen eller for næringsvirksomhet.

Garanti gitt overfor	Type garanti	Garantiramme/ låneramme	Opprinnelig garantiansvar/ lån	Garantiens utløpstidspunkt
Birrlee International School Trondheim AS	Simpel	12,7	30	2041
Ilen Menighet stiftelse	Simpel	19,7	33,3	2034
Vitensenteret	Simpel	1,5	1	2028
Trondheim Taekwon-do klubb	Simpel	8,5	20,3	2046
Lade Tennisarena AS	Simpel	4,7	21	2046
Trondheim Bordtennisklubb	Simpel	1,7	10,7	2046
Leangen Curling AS	Simpel	2,4	11	2022
Stiftelsen Kim-senteret	Simpel	10,5	11,9	2024
Trondheim Kunstgress Syd AS	Simpel	0,5	2,5	2022
Andelslaget Bergheim barnehage	Simpel	5,6		2034
Ilen Menighets Stiftelse	Simpel	1,6		2028
Lianlaget AS	Simpel	0,2		2030

Markaplassen barnehage SA	Simpel	0,2		2021
Småbarnsforeldrenes barnehage Heim-Torvtaket	Simpel	0,6		2023
Solvangen barnehage SA	Simpel	5,3		2033
Stavsetmyra barnehage SA	Simpel	2,5		2030
Svartlamoen boligstiftelse	Simpel	0,1		2022
Tempe barnehage SA	Simpel	2,9		2027
Trondhjems Asylselskap	Simpel	0,7		2028
Zion sykehjem Stiftelse	Simpel	17,1	30,6	2027
Sjetne Idrettslag	Selvskyldner	6,3	12,9	2022
Sjetne Idrettslag	Selvskyldner	11,0	40	2029
Sverresborg Fotball	Selvskyldner	7,5	7,7	2028
Charlottenlund Sportsklubb	Selvskyldner	15,1	15,1	2040
Charlottenlund Sportsklubb	Selvskyldner	6,5	6,5	2040
Ranheim Idrettslag	Selvskyldner	27,0	27	2050
Bakklandet Menighets Omsorgssenter	Simpel	13,7	34,4	2033
Bakklandet Menighets Omsorgssenter	Simpel	2,4	3,2	2035
Borettslaget Bergheim senior og omsorgsboliger	Simpel	18,9	34,4	2031
Borettslaget Harmonien	Simpel	7,4	14,2	2031
Borettslaget J.O. Stavsvei 1, omsorgsboliger	Simpel	6,7	12	2032
Borettslaget Ladesletta Hage	Simpel	6,5	23,2	2033
Borettslaget Ladesletta Hage	Simpel	5,0	10,3	2033
Borettslaget Ringvålvegen 18-20	Simpel	4,6	8,8	2031
Borettslaget Sannan park omsorgsboliger	Simpel	7,3	13,6	2032
Flatås idrettslag	Selvskyldner	43,1	67	2048
Kystadtunet BL	Simpel	7,5	12,8	2034
Laugsand borettslag	Simpel	5,9	10	2035
Laugsand borettslag	Simpel	5,9	10	2035
Munkvoll borettslag	Simpel	32,4	51,6	2035
Stiftelsen Laugsands aldershjem	Simpel	6,2	14,5	2032

Stiftelsen Laugsands aldershjem	Simpel	6,2	14,5	2032
Stiftelsen Trondhjems Hospital	Simpel	1,2	2,1	2032
Stiftelsen Trondhjems Hospital	Simpel	17,5	35	2035
Stiftelsen Trondhjems Hospital	Simpel	23,5	45,1	2034
Tempesletta borettslag	Simpel	5,2	27,6	2033
Tempesletta borettslag	Simpel	5,1	8,4	2033
Tempesletta borettslag	Simpel	5,3	8,4	2033
Trondheim Renholdsverk AS	Simpel	89,6	112	2044
Zion sykehjem	Simpel	12,9	32,1	2034
Østre Rosten Borettslag	Simpel	10,5	18,2	2034
Utleira idrettslag	Simpel	1,2	4,8	2031
Utleira idrettslag	Simpel	3,9	40,2	2030
Heimdal Idrettsforening	Simpel	25,1	72	2044
Kattem IL Fotball	Simpel	0,0	1,25	2022
Kattem IL Fotball	Simpel	3,8	7	2035
SK Trondheims-Ørn	Simpel	1,9	2,9	2023
SK Trondheims-Ørn	Simpel	29,0	29	2047
SK Trondheims-Ørn	Simpel	10,0	10	2049
Sør-Trøndelag Ishockeykrets	Simpel	2,6	4,5	2023
Trondheim Spektrum AS	Simpel	5,9	24,4	2030
Byåsen idrettslag	Simpel	0,9	8,4	2027
Sjetne idrettslag	Simpel	0,8	2,6	2023
Sportsklubben National Kameratene	Simpel	2,2	5,7	2028
Stiftelsen Skistua	Simpel	2,4	6,2	2026
Tiller Idrettslag	Simpel	0,2	1,3	2022
Vassfjellet Vinterpark	Simpel	11,0	11	2025
Vassfjellet Vinterpark	Simpel	16,5	16,5	2036
Trondheim Rideklubb	Simpel	0,5	0,5	2029
Sum garantier/lån ved kausjon		640,4		

Trondheim kommune har ikke godkjent garantier som ennå ikke har begynt å løpe.

Garantiansvar fordelt på områder 2017 - 2020

	Garantiansvar per			
	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2019	31.12.2020
Idrett	176	305	214	250
Barnehager	68	23	20	18
Aksjeselskap, Interkommunale selskap	118	108	103	92
Boliger/Institusjoner	343	306	282	256
Div. Formål	14	25	26	25
Sum	762	731	645	641

Garantiansvaret var 4 millioner kroner lavere ved utgangen av 2020 enn ved utgangen av 2019. Risikoen for realisering av garantiansvar vurderes å være størst på idrettsområdet.

Ved utgangen av 2020 har Trondheim kommune et garantiansvar for investeringer i idrettsanlegg på 250 millioner kroner. Dette er en økning på 236 millioner kroner fra utgangen av 2019. Selv om noen av lagene har hatt anstrengt økonomi i perioder, er det ingen indikasjoner på at noen er i en så vanskelig økonomisk situasjon at de ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser overfor sine kreditorer. Utviklingen viser snarere at idrettslagene viser tilfredsstillende evne til å overholde sine låneforpliktelser. Sist kommunen måtte innfri en garanti for et idrettslag som ikke klarte sine økonomiske forpliktelser, var på midten av 1990-tallet.

Note 13 - Avsetninger og bruk av avsetninger

Tabellen viser inntekter som er avsatt til og brukt av fond. Bundne fond gjelder inntekter som er øremerket et bestemt formål fra giver. Ubundne fond, inkludert disposisjonsfond, er midler som er avsatt av bystyret eller av kommunedirektøren etter fullmakt, og som er frie midler.

Bunde driftsfond:	Bokført verdi 1.1	Avsetning	Bruk	Bokført verdi 31.12.
Bundne driftsfond (*)	188,3	227,2	188,8	226,7
Selvkostfond	137,6	39,2	2,4	174,4
RNB-midler, statstilskudd	0,0	95,3	43,2	52,1
IUA-fond	4,3	0,0	0,5	3,7
Den kulturelle skolesekken	4,5	4,9	5,5	3,9
Konsesjonsavgifter	3,8	0,5	0,0	4,3
Vedlikeholdsfond, Øya helsehus	18,6	2,4	3,2	17,8
Avsatt fra boligtilskudd	18,8	0,4	0,3	18,9
Bundne investeringsfond:				
Bundet investeringsfond utlån	40,5	9,8	8,7	41,6
Ekstraordinære avdrag	13,9	141,5	104,8	50,5

videreutlån				
Spesialbygg	5,5	4,3	5,5	4,3
Disposisjonsfond, totalt (**)	1 476,4	740,0	376,4	1 840,0
Ubundne investeringsfond, totalt	6 023,8	18,3	15,3	6 026,8

* Hoveddelen gjelder øremerkede statstilskudd

** Bokført verdi 31.12 er 4,8 mill kr for høyt fordi det mangler overføring fra driftsregnskapet for å finansiere et egenkapitalinnskudd i TKP. Dette blir korrigert i 2021-regnskapet

Note 14 - Selvkost

Vann, avløp, renovasjon, slam og feiing (VARFS) samt områdene byggesaksbehandling, 1. del planbehandling, oppmålingsarbeider etter matrikkelloven og eierseksjonering skal drives i henhold til selvkostforskriften av 1.1.2020. Selvkostforskriften erstatter retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester (H-3/14). Trondheim kommune skal utarbeide en selvkostkalkyle (for- og etterkalkyle) for å føre kontroll med at gebyrinntektene ikke overstiger kommunens selvkost. I forbindelse med sammenslåingen av Trondheim og Klæbu kommuner er fondene for de to kommunene slått sammen.

Nedenfor er det satt opp en kalkyle basert på regnskap 2020 som tilfredsstiller dette kravet for tjenestene innenfor teknisk sektor.

Tabell 1 Kalkyleoversikt selvkosttjenestene vann, avløp, renovasjon, slam og feiing 2020

	Vann	Avløp	Renovasjon	Slam	Feiing
Direkte driftsutgifter	112,4	129,4	207,9	6,1	13,7
Indirekte driftsutgifter	5,1	6,2	0,7	0,1	0,3
Avskrivninger	60,7	79,2	4,5	0,0	0,5
Kalkulatorisk rentekostnad	23,3	28,2	1,0	0,0	0,0
Sum utgifter	201,5	243,0	214,1	6,2	14,5
Salgsinntekter/andre inntekter	211,8	249,7	223,0	4,2	16,2
Renter selvkostfond	0,7	0,8	0,6	0,0	0,0
Sum Inntekter	212,5	250,5	223,6	4,2	16,2
Resultat før avsetninger	-11,0	-7,5	-9,5	2,0	-1,7
Avsetning til fond	11,0	7,5	9,5		1,7
Bruk selvkostfond				-2,0	
Resultat etter avsetning	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Skyggeregnskap fond					
IB selvkostfond	43,0	51,3	36,1	4,0	1,6

Netto avsetning	11,0	7,5	9,5	-2,0	1,7
UB selvkostfond	54,0	58,8	45,6	2,0	3,3
Renter selvkostfond	0,7	0,8	0,6	0,0	0,0

Forutsetninger

Rentesats som skal benyttes for kalkulatoriske renter og renter selvkostfond er fem årig SWAP-rente med et tillegg på 0,5 prosent. For 2020 er SWAP-renten på 0,89 prosent, og det er derfor benyttet 1,39 prosent som rentesats i etterkalkylen. Grunnlaget for avskrivningene er akkumulert anskaffelseskost. Kalkulatoriske renter er beregnet av gjennomsnittet av eiendomsverdien (snitt av inngående balanse og utgående balanse).

Regnskapsresultat selvkostområdene - planbehandling, byggesaksbehandling og delesaker etter matrikkelloven

I tillegg til de tradisjonelle selvkostfeltene innenfor VARFS-området gjelder de samme prinsippene for gebyrfastsettelse for byggesaksbehandling, 1. del planbehandling, oppmålingsarbeider etter matrikkelloven og eierseksjonering. Kommunen har anledning til å kreve gebyrer knyttet til behandlingen av slike saker, men hvis inntektene er høyere enn kostnadene er det krav om avsetning til fond slik at overskuddet på disse inntektene ikke brukes til kommunens øvrige aktiviteter. Trondheim kommunen har valgt å ikke subsidiere disse områdene. I henhold til ny forskrift er det ikke lenger lov til å ha negative selvkostfond innenfor disse områdene.

Tabell 2. Oversikt regnskapsresultat 2020 selvkostområdene 1.del planbehandling, byggesaksbehandling, delesaker etter matrikkelloven og eierseksjonering.

	1.del plan- behandling	Byggesaks- behandling	Delesaker etter matr- ikkelloven	Eierseksj- onering
Direkte driftsutgifter	10,5	52,5	8,5	2,0
Indirekte driftsutgifter	1,1	6,3	0,8	0,2
Avskrivninger		2,6		
Kalkulatorisk rentekostnad		0,1		
Sum utgifter	11,6	61,5	9,3	2,2
Gebyrinntekter/andre inntekter	11,8	55,7	8,9	3,1
Renteinntekter selvkostfond		0,0	0,1	
Sum Inntekter	11,8	55,7	9,0	3,1
Resultat før avsetninger	-0,2	5,8	0,3	-0,9
Avsetning til fond	0,2			0,9
Bruk selvkostfond			-0,3	
Resultat etter avsetning	0,0	5,8	0,0	0,0
Skyggeregnskap fond				
IB selvkostfond	1,3	0,0	7,1	1,5
Netto avsetning	0,2	0,0	-0,4	0,9
Oppretting feil i fjorårets kalkyle				
UB selvkostfond	1,5	0,0	6,7	2,4
Renter selvkostfond	0,0	0,0	0,1	0,0

Utviklingen i negative selvkostfond

En endring i regnskapsforskriften i 2008 medførte at det ikke lenger ble lov til å ha negative selvkostfond stående uoppgjort ved regnskapsslutt. Trondheim kommune har pr. 31.12.20 tre områder som har et negative selvkostfond. Ny selvkostforskrift av 1.1.2020 medfører at det ikke lenger er lov å ha negative selvkostfond innenfor plan- og bygningstjenester. Det er uavklart om dette også gjelder negative selvkostfond innenfor disse områdene opparbeidet i 2019. Statsforvalteren i Trøndelag er kontaktet for å avklare dette.

I tabell 3 fremkommer hvilket resultat de tre selvkostfondene aktuelle selvkostområdene har hatt i perioden 2016-2020. Det negative resultatet i 2020 for byggesaksbehandling er belastet bykassen i tråd med selvkostforskriften.

Tabell 3 Oversikt over områder med negative selvkostfond, årlig resultat. Perioden 2016-2020

Selvkostområde	2016	2017	2018	2019	2020
Feiing	-1,2	0,6	-0,7	-0,1	1,7
Byggesaksbehandling				-10,1	-5,9
1.del planbehandling				-2,7	1,5
Sum	-1,2	0,6	-0,7	-12,9	-2,7

I tabell 4 framkommer årlig nivå for de negative selvkostfondene.

Tabell 4 Oversikt over utvikling nivå negative selvkostfond perioden 2016-2020

Selvkostområde	2016	2017	2018	2019	2020
Feiing	-1,8	-1,1	-1,9	-2,0	-2,0
Byggesaksbehandling				-10,1	-10,1
1.del planbehandling				-2,7	-2,7
Sum	-1,8	-1,1	-1,9	-14,8	-14,8

Den uavklarte situasjonen til negative selvkostfond har medført at kommunen har både negative og positive selvkostfond innenfor områdene feiing og 1 del planbehandling. Som mnevnt overfor er Statsforvalteren kontaktet om dette.

Note 15 - Salg av finansielle anleggsmidler

I 2020 har Kraftfondet solgt foretaksfondsobligasjon utstedt av TrønderEnergi AS pålydende 76 millioner kroner (75' Trondheim og 1' Klæbu). Obligasjonen ble solgt for 80,3 millioner kroner, tilsvarende kurs 105,6. Salgssummen ble brukt til å kjøpe C-aksjer i samme selskap. Dette i henhold til vedtak i bystyret (PS 0043/20). Transaksjonen påvirker ikke kraftfondets resultat for 2020.

Note 16 - Ytelse til ledende personer

Utbetalte ytelser til ledende personer i 2020:

Navn	Lønn	Annen godtgjørelse	Sum
Ordfører Rita Ottervik	1 165 836 kr	5 127 kr	1 170 963 kr
Kommunaldirektør Morten Wolden	1 562 156 kr	43 359 kr	1 605 515 kr

Note 17 - Godtgjørelse til revisor

Godtgjørelse til revisor fordelt på revisjon og rådgiving

Trondheim kommunerevisjon er organisert som egen enhet under Bystyret. Revisjon omfatter regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og diverse attestasjonsoppdrag.

Godtgjørelse til revisor i 2020:

Tekst	Godtgjørelse
Regnskapsrevisjon	7,3
Forvaltningsrevisjon	7
Eierskapskontroll	1,5
Rådgiving	0
Totalt	15,4

Utover veiledning i de lovbestemte oppgavene har kommunerevisjonen ikke utført direkte rådgivningsoppdrag overfor kommunen.

Note 18 - Vesentlige overføringer mottatt til finansiering av investeringer

Prosjekt	Tilskuddsgiver	Inntektsførte tilskudd i millioner kroner
Miljøpakken	Refusjon fra staten	60,1
Investeringsstilskudd	Husbanken	40,6
Miljøpakken	Refusjon fra fylkeskommunen	34,1
Metrobuss	Refusjon fra staten	30,4
Metrobuss	Refusjon fra fylkeskommunen	28,9

Note 19 - Usikre forpliktelser og hendelser etter balansedagen

Usikre forpliktelser er forpliktelser knyttet til kommunal aktivitet der det er overveiende sannsynlig at kommunen må innfri en økonomisk forpliktelse på et framtidig tidspunkt. Det foreligger erstatningskrav overfor kommunen, men det er usikkerhet knyttet til utfallet i disse sakene. Trondheim kommune har derfor pr. 31.12.2020 ingen avsetning i regnskapet knyttet til usikre forpliktelser.

Betingede eiendeler er mulige økonomiske rettigheter på et framtidig oppgjørstidspunkt. Betingede eiendeler skal ikke regnskapsføres, men opplyses om i note. Trondheim kommune har pr. 31.12.20 ingen betingede eiendeler.

Hendelser etter balansedagen er hendelser som finner sted mellom balansedagen og det tidspunktet årsregnskapet faktisk avlegges, og som kommunen er pliktig til å regnskapsføre eller opplyse om i note. Trondheim kommune har ingen hendelser etter balansedagen av en slik karakter.

Note 20 - Spesifikasjon av uvanlige og vesentlige poster

Korona-pandemien har hatt store konsekvenser for kommunesektoren i 2020. Kommunen har hatt merutgifter og mindre-inntekter innenfor flere tjenesteområder som følge av pandemien.

Pandemien førte også til lav skattevekst i 2020. Stortinget har i løpet av 2020 vedtatt flere tiltak for å kompensere kommunene for merutgiftene og mindre-inntektene. De viktigste er økt rammetilskudd, redusert arbeidsgiveravgift og kompensasjon for redusert foreldrebetaling i SFO og barnehage. Pris- og lønnsveksten ble i tillegg lavere enn budsjettet.

Regjeringen har i tillegg gitt bevilgninger til aktivitetsfremmende tiltak. Trondheim kommune fikk blant annet 95,3 millioner kroner i vedlikeholds- og rehabiliteringstilskudd. 43,2 mill er disponert i 2020, mens 52,1 mill er avsatt på bundet fond for bruk i 2021. I tillegg vedtok bystyret 17. juni i (sak 109/20) å bevilge midler fra disposisjonsfondet til diverse aktivitetsfremmende tiltak. Vedtaket var opprinnelig på vel 134 millioner kroner, men dette ble vedtatt redusert til 110 millioner kroner i andre økonomirapport, sak 188/20, som følger av kompensasjon for merverdiavgift som ikke var hensyntatt i det første vedtaket.

Note 21 - Trondheim kommunes kraftfond (TKK)

TKKs realavkastning defineres som nominell avkastning fratrukket driftskostnader og inflasjon. Inflasjon defineres som gjennomsnittlig endring i konsumprisindeksen (KPI) siste fem år. Det er et mål å opprettholde realverdien av TKKs kapital over tid (summen av egenkapital og bufferfond).

I 2020 ble TKKs netto resultat etter driftskostnader 232 millioner kroner, 29 millioner kroner lavere enn budsjettet. Resultatet disponeres ved å avsette 118 millioner kroner til kommunens disposisjonsfond til bruk på investeringer i 2021, dette i henhold til budsjett. De resterende 113 millioner kroner avsettes til TKKs bufferfond, noe som er 29 millioner kroner lavere enn den budsjetterte avsetningen. TKKs bufferfond er et disposisjonsfond (ubundet driftsfond) som inngår i TKKs balanse. Disponeringen er i henhold til kommunale regnskapsregler og bystyrets vedtak i oktober 2018 (PS 126/18).

TKKs mindreinntekt på 29 millioner kroner, gir en tilsvarende svekkelse av kommunens netto driftsresultat.

Kommunens mer- / mindreforbruk blir imidlertid ikke påvirket, i og med at mindreinntekten på 29 millioner kroner gir en tilsvarende reduksjon i avsetning til TKKs bufferfond, en avsetning som inngår i utgiftsposten "avsetning til disposisjonsfond" i kommunens driftsregnskap.

TKKs budsjetterte resultat etter driftskostnader i 2020 var 261 millioner kroner. Av dette skulle 118 millioner kroner avsettes til kommunens disposisjonsfond, og de resterende 142 millioner kroner var forutsatt holdt tilbake i TKKs bufferfond for å opprettholde TKKs realverdi.

Avsetning til TKKs bufferfond har som formål å opprettholde TKKs realverdi over tid. I 2020 er avsetningen til TKKs bufferfond 29 millioner kroner lavere enn budsjettet, og det betyr - alt annet likt - at TKKs realverdi er redusert med 29 millioner kroner i forhold til året før.

I finansrapporten for 2020 vil TKKs faktiske verdi og målsatte realverdi fremgå.

Drifts- og balanseregnskapet

Driftsregnskapet:

Poster	Regnskap		Regnskap
	31.12.2020	Budsjett 2020	31.12.2019
Driftsinntekter			0,0
Driftsutgifter	-3,4	-4,0	-3,2
Driftsresultat	-3,4	-4,0	-3,2
Finansinntekter	234,9	264,7	409,8
Finansutgifter			0,0
Netto finansposter	234,9	264,7	409,8
Årsoverskudd TTK	231,5	260,7	406,6

Den nominelle avkastningen i TTK disponeres i henhold til punkt 1.6.2 i TTKs vedtekter. Fordeling av nominell avkastning:

	Regnskap 2020	Budsjett 2020
Nominell avkastning	234,9	264,7
Driftsutgifter	-3,4	-4,0
Avsatt til disposisjonsfond	-118,4	-118,4
Avsatt til bufferfond TTK	113,1	142,3
Nominell avkastning TTK ift budsjett	-29,8	

Kraftfondets kjernekapital, bufferkapital, kulturfondet, næringsfondet og kollektivfondet forvaltes og rapporteres som én portefølje, jf. kapittel 1.1.3 i TTKs vedtekter. I henhold til vedtektene skal det gjøres en oppstilling av de ulike fondenes balanseverdi og andel av årsresultatet.

Disponering av nominell avkastning 2020

Nominell avkastning TTK (netto finansposter)	234,9
Driftsutgifter TTK	-3,4
Avsetning bufferfond TTK	-113,1
Utbytte, for bruk i 2021	
Til disposisjonsfond	-113,5
Til kollektivfondet	-2,2
Til kulturfondet	-2,2
Til næringsfondet	-0,6

Fondenes balanseverdi pr 31.12.2020:

Kjernekapital	6 625,6
Bufferfond	595,5
Sum	7 221,1
Økning anleggsmidler*	10,3
Sum egenkapital	7 231,3

Fordelt på fondene:

TKK	6 910,9
Kollektivfondet	142,9
Kulturfondet	141,4
Næringsfondet	36,1
Sum	7 231,3

* Beløpet er summen av Klæbu kommunes tilførsel av aksjer og fondsobligasjon i TrønderEnergi AS og ikke inntektsført gevinst salg fondsobligasjon i 2020

TKK - Balanseregnskap total:

Eiendeler	31.12.2020	31.12.2019
Obligasjon TrønderEnergi AS	0,0	75,0
Aksjer TrønderEnergi AS	531,9	446,6
Ansvarlig lån TKP	100,0	100,0
Sum anleggsmidler	631,9	621,6
Bankinnskudd	335,5	742,7
Obligasjoner laveste verdis prinsipp	2 854,2	2 541,4
Obligasjoner med kontantstrømsikring	2 036,4	1 975,9
Aksjefond	1 341,3	1 159,2
Påløpte renter obligasjoner	44,2	47,2
Eiendom	100,9	100,9
Hedgefond og Private Equity	11,0	12,6
Anordning utbytte Aberdeen	1,2	
Sum omløpsmidler	6 724,5	6 579,8
Sum eiendeler	7 356,4	7 201,4

Gjeld og egenkapital	31.12.2020	31.12.2019
Kraftfondet	6 332,0	6 332,0
Kollektivfondet	130,9	130,9
Kulturfondet	129,6	129,6
Næringsfondet	33,1	33,1
Sum kjernekapital TKK	6 625,6	6 625,6
Bufferfond TKK	595,5	482,4
Klæbu A-aksjer (ikke resultateffekt)	5,0	
Klæbu obligasjon (ikke resultateffekt)	1,0	
Gev. salg oblig. (ikke resultateffekt)	4,3	
Sum egenkapital	7 231,3	7 108,0
Mellomværende bykassen	6,6	3,0
Disponert avkastning til fire fond	118,4	91,1
Sum gjeld	125,1	7 202,1
Sum gjeld og egenkapital	7 356,4	7 201,4

Klæbu kommune hadde ved sammenslåingen med Trondheim i starten av 2020 A-aksjer og fondsobligasjon i TrønderEnergi AS som til sammen var verdsatt til 6 millioner kroner. Disse er flyttet over til TKKs balanse. TKKs beholdning av fondsobligasjon i TrønderEnergi AS ble i løpet av 2020 solgt / konvertert til C-aksjer i samme selskap. Obligasjonen var før salget verdsatt til 76 millioner kroner, og solgt for 80,3 millioner kroner, det vil si en gevinst på 4,3 millioner kroner. Denne gevinsten ble ikke inntektsført, men ga likevel en økning i den bokførte verdien på TKKs anleggsmidler på 4,3 millioner kroner.

Endring i bufferfond TKK i 2020 er som følger:

IB 1.1.2020	482,4
Avsetning TKK bufferfond 2020	113,1
UB 31.12.2020	595,5

Note 22 - Andre vesentlige forpliktelser

Forpliktelse - type	Ansvarlig område	Forplik- telse 2021	Antall avtaler 31.12. Varighet avtale
Private barnehager, tilskudd	Oppvekst og utdanning	772,0	I hht forskrift til 126 Barnehageloven
Husleieavtaler	Eierskapsenhet en	277,0	160 Fra 1-20 år
Avfallshåndtering - Trondheim renholdsverk AS	Byutvikling	230,0	1 Løpende til oppsigelse
Brann og redningstjenester – TBRT	Byutvikling	177,7	1 Løpende til oppsigelse
Fastleger og private fysioterapeuter med kommunale driftsavtaler	Helse- og velferd	289,0	289 Løpende til oppsigelse
Tjenester til brukerstyrt personlig assistanse	Helse- og velferd	142,6	162 Løpende

Note 23 - Interkommunalt samarbeid der Trondheim er vertskommune

Noten inneholder informasjon om økonomiske transaksjoner i interkommunalt samarbeid etter kommunelovens § 17-1, der Trondheim kommune er vertskommune for samarbeidet.

Samarbeid mot akutt forurensning i Sør-Trøndelagsregionen

Interkommunalt utvalg mot akutt forurensning (IUA), Sør-Trøndelag region er et samarbeid om beredskapen mot akutt forurensning (primært olje- og kjemikalieutslipp). I samarbeidet inngår til sammen 29 kommuner. Samarbeidet styrker kommunenes egen beredskap gjennom blant annet innkjøp av utstyr, kompetanseheving og planverk og kan ta en koordinerende rolle ved store hendelser som går ut over kommunens håndteringsevne.

Overføring til samarbeidet fra Trondheim kommune	1,4
Overføring fra andre kommuner	1,1
Samarbeidets egne inntekter	1,4
Samarbeidets totale inntekter	3,9
Samarbeidets driftsutgifter	3,9
Resultat av virksomheten	0,0

Trondheimsregionen

Trondheimsregionen er et samarbeidsorgan for Stjørdal, Malvik, Trondheim (Klæbu, sammenslått med Trondheim kommune fra 1.1.2020), Melhus, Skaun, Orkland, Midtre Gauldal og Indre Fosen kommuner, der Trondheim er vertskommune. Medlemskommunene danner en felles bolig-, arbeids- og serviceregion. Hensikten med samarbeidet er å styrke Trondheimsregionen i en internasjonal konkurransesituasjon, slik at regionen i framtiden hevder seg i toppen innen forskning, utdanning og næringsliv. Trondheimsregionen har som overordnet mål å øke regionens andel av landets verdiskaping. Rita Ottervik (ordfører Trondheim) ble valgt som leder i 2019, Oddbjørn Bang i Orkland er nestleder. Bård Eidet er daglig leder. De tyngste sakene i Trondheimsregionen er Interkommunal arealplan (IKAP) og regional strategisk næringsplan. Det arbeides også med profilering/omdømmebygging og samferdsel.

Overføring til samarbeidet fra Trondheim kommune	3,2
Overføring fra andre kommuner, fylkeskommune og stat	4,6
Samarbeidets egne inntekter, fra fond 2019	3,1
Samarbeidets totale inntekter	10,9
Samarbeidets driftsutgifter	10,0
Resultat av virksomheten, til fond 2021	0,9

Øyeblikkelig hjelp døgnopphold (ØHD)

Avdeling kommunal akutt er et samarbeid mellom Malvik, Melhus, Klæbu, Midtre Gauldal og Trondheim kommune. Avdelingen er lokalisert ved Øya helsehus som har nærhet til St. Olav hospital. Tilbudet er for pasienter over 18 år, som legges inn fra hjemmet med et avklart sykdomsbilde, ikke ved livstruende sykdom. Pasienter legges inn via fastlege, legevakt eller akuttmottak. Opphold ved kommunal akutt døgnenhet varer inntil 72 timer.

Overføring til samarbeidet fra Trondheim kommune	44,5
Overføring fra andre kommuner	8,9
Samarbeidets egne inntekter	0,0
Samarbeidets totale inntekter	53,4
Samarbeidets driftsutgifter	42,3
Resultat av virksomheten	11,1

Vertskommune Legevakt

Legevakta er en interkommunal enhet hvor 4 kommuner har gått sammen om tilbudet med Trondheim som vertskommune. Dette gjelder kommunene Malvik, Melhus, Midtre Gauldal og Trondheim. Legevakta er lokalisert i nye lokaler i Mauritz Hansens gate, ved Øya Helsehus. Legevakta ble kommunal enhet i 2009. Enheten tilbyr øyeblikkelig hjelp ved sykdom/skade for nærmere 250.000 innbyggere i de 4 kommunene, samt rådgivning på telefon utført av spesialsykepleiere. Enheten har også legevaktbil med kvalifisert ambulansesjåfør og lege. På kveld og helg ruller fastleger fra alle kommuner på vaktene.

Overføring til samarbeidet fra Trondheim kommune	65,0
Overføring fra andre kommuner	13,5
Samarbeidets egne inntekter	19,8
Samarbeidets totale inntekter	98,3
Samarbeidets driftsutgifter	97,3
Resultat av virksomheten	1,0

Trondheimsregionens friluftsråd

Trondheimsregionens friluftsråd er et interkommunalt samarbeidsorgan bestående av Klæbu, Malvik, Melhus, Skaun, Selbu og Trondheim kommune. Rådets oppgave er i samarbeid med fylkeskommunen/fylkesfriluftsnemnd kommuner og andre interesserte å virke for sikring, tilrettelegging og drift av områder for friluftsliv, samt å skape større forståelse for friluftsområdenes betydning, bedre friluftskultur og utbredelse av friluftsliv.

Overføring til samarbeidet fra Trondheim kommune	0,9
Overføring fra andre kommuner	0,2
Samarbeidets egne inntekter	2,1
Samarbeidets totale inntekter	3,2
Samarbeidets driftsutgifter	3,2
Resultat av virksomheten	0,0

Note 24 - Interkommunale selskaper

Med interkommunalt selskap menes et selskap hvor alle deltakerne er kommuner, fylkeskommuner eller interkommunale selskaper. Deltaker-kommunene har ubegrenset ansvar for en prosent- eller brøkdel av selskapets forpliktelser, slik at delene til sammen skal utgjøre selskapets samlede forpliktelser. Hovedregelen er at deltaker-kommunene har ansvar for selskapets forpliktelser i henhold til eierandel.

Trondheim kommune har eierandeler i følgende selskaper etter lov om interkommunale selskaper.

Trondheim Havn IKS

Trondheim Havn var opprinnelig en kommunal havn med regnskap adskilt fra kommunens ordinære regnskap i hht havnelovens bestemmelser, men er fra 1.1.2006 organisert som et IKS etter lov om interkommunale selskaper.

Eierandel 76,3%

Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS

Trøndelag brann- og redningstjeneste IKS ble etablert 1.1.2008, og er den lokale faginstans for brannvern.

Eierandel 85,8%

Midt-Norge 110-Sentralen IKS

Midt-Norge 110-sentral IKS er fra og med 01.01.2016 opprettet i medhold av lov om interkommunale selskaper. Midt-Norge 110-sentral har det regionale ansvar for nødmelding på brann, redning og akutt forurensning i regionen.

Eierandel 60,9%

Note 25 - Vedtak av åpningsbalanse for ny kommune

Som sammenligningstall til utgående balanse pr. 31.12.20 er det benyttet inngående balanse pr. 01.01.20. Den ble vedtatt av Bystyret i egen sak nr. 90/20, som åpningsbalanse for nye Trondheim kommune, etter sammenslåingen med Klæbu kommune.

Interne mellomværende på kr 56,127 mill. mellom Klæbu kommune og Trondheim kommune vedrørende kortsiktig gjeld og kortsiktig fordringer er eliminert i balanseoppstillingen per. 1.1.2020.

**Del 2 - Konsolidert
årsregnskap -
Trondheim kommune,
Klæbu Industrier KF og
Stavne Trondheim KF**

1 Økonomisk oversikt etter art, drift

Tall i 1 000 000 kroner	Konsolidert regnskap 2020
Driftsinntekter	
Rammetilskudd	-4 552
Inntekts- og formuesskatt	-6 382
Eiendomsskatt	-737
Andre skatteinntekter	0
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-618
Overføringer og tilskudd fra andre	-2 075
Brukerbetalinger	-663
Salgs- og leieinntekter	-1 633
Sum driftsinntekter	-16 660
Driftsutgifter	
Lønnsutgifter	7 597
Sosiale utgifter	2 007
Kjøp av varer og tjenester	4 496
Overføringer og tilskudd til andre	1 116
Avskrivninger	763
Sum driftsutgifter	15 979
Brutto driftsresultat	-681
Finansinntekter/finansutgifter	
Renteinntekter	-235
Utbytter	-30
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-78
Renteutgifter	385
Avdrag på lån	796
Netto finansutgifter	839
Motpost avskrivninger	-763
Netto driftsresultat	-605,172

Disponering eller dekning av netto driftsresultat:	
Overføring til investering	251
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	99
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	366
Bruk av tidligere års mindreforbruk	-111
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	605
Fremført til inndecking i senere år (merforbruk)	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0

2 Bevilgningsoversikt investering

Tall i millioner kroner	Konsolidert regnskap 2020
Investeringsutgifter	
Investeringer i varige driftsmidler	2 784
Tilskudd til andres investeringer	3
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	114
Utlån av egne midler	401
Avdrag på lån	9
Sum investeringsutgifter	3 311
Investeringsinntekter	
Kompensasjon for merverdiavgift	-332
Tilskudd fra andre	-349
Salg av varige driftsmidler	-307
Salg av finansielle anleggsmidler	0
Utdeling fra selskaper	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-124
Bruk av lån	-2 057
Sum investeringsinntekter	-3 170
Videreutlån	
Videreutlån	61
Bruk av lån til videreutlån	0
Avdrag på lån til videreutlån	114
Mottatte avdrag på videreutlån	-115
Netto utgifter videreutlån	60
Overføring fra drift og netto avsetninger	
Overføring fra drift	-251
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	37
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	2
Dekning av tidligere års udekket beløp	11
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-200
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0
Kontrollsum art 980 Regnskapsmessig merforbruk	0

3 Balanseregnskapet

Tall i 1000000 kroner	Note	Konsolidert regnskap 2020
EIENDELER		
Anleggsmidler		
Varige driftsmidler		
Faste eiendommer og anlegg	2	28 251
Utstyr, maskiner og transportmidler	2	1 215
Finansielle anleggsmidler		
Aksjer og andeler (eiendeler)	3	2 070
Obligasjoner (eiendeler)		0
Utlån		2 473
Immaterielle eiendeler		0
Pensjonsmidler	4	16 559
Sum anleggsmidler		50 568
Omløpsmidler		
Bankinnskudd og kontanter		1 682
Finansielle omløpsmidler		
Aksjer og andeler (omløpsmidler)		1 604
Obligasjoner (omløpsmidler)		4 896
Sertifikater		0
Derivater (omløpsmidler)		0
Kortsiktige fordringer		
Kundefordringer		566
Andre kortsiktige fordringer		878
Premieavvik (kortsiktige fordringer)	4	1 266
Sum omløpsmidler		10 891
Sum eiendeler		61 460

EGENKAPITAL OG GJELD		
Egenkapital		
Egenkapital drift		
Disposisjonsfond		-1 856
Bundne driftsfond	5	-534
Merforbruk i driftsregnskapet		0

Egenkapital investering		
Ubundet investeringsfond		-6 027
Bundne investeringsfond		-99
Udekket beløp i investeringsregnskapet		0
Annen egenkapital		
Kapitalkonto		-14 109
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift		0
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering		211
Sum egenkapital		-22 414

Langsiktig gjeld		
Lån		
Gjeld til kredittinstitusjoner		-11 598
Obligasjonslån		-6 000
Sertifikatlån		-1 984
Pensjonsforpliktelse		-17 067
Sum langsiktig gjeld		-36 649

Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld		-1 041
Likviditetslån		0
Derivater (kortsiktig gjeld)		0
Annen kortsiktig gjeld		-1 356
Premieavvik (kortsiktige gjeld)		0
Sum kortsiktig gjeld		-2 397

Sum egenkapital og gjeld		-61 460
---------------------------------	--	----------------

MEMORIAKONTI		
Ubrukte lånemidler		240
Andre memoriakonti		28 199
Motkonto for memoriakontiene		-28 438
Sum memoriakonti		0

Sum balanse		0
--------------------	--	----------

4 Noter til regnskapet

Alle tall oppgitt i millioner hvis ikke annet er oppgitt

Note 0.1 Formål

Formålet med konsolidert regnskap er å utarbeide et samlet regnskap for kommunen som juridisk enhet. Det konsoliderte årsregnskapet skal vise kommunen eller fylkeskommunen som én økonomisk enhet, uavhengig av organisering.

Et konsolidert årsregnskap skal gi kommunestyret eller fylkestinget oversikt over kommunens samlede økonomi og ressursbruk.

Utarbeidelsen av det konsoliderte regnskapet er hjemlet i kommuneloven § 14-6.

Note 0.2 Regnskapsprinsipper for konsolidert regnskap

Det konsoliderte regnskapet utarbeides ved å slå sammen årsregnskapene til de enhetene som skal inngå.

Transaksjonene og mellomværendene mellom enhetene skal elimineres, men bare så langt det følger av god kommunal regnskapsskikk. Det skal ikke gjennomføres egen årsavslutning for konsolidert regnskap.

Transaksjoner og mellomværender mellom regnskapsenheter som er en del av kommunen som juridisk enhet, skal som hovedregel ikke være med i det konsoliderte årsregnskapet.

Interkommunalt politisk råd og kommunalt oppgavefellesskap som ikke er eget rettssubjekt og som fører eget regnskap, kan utelates fra konsolideringen hvis dette ikke har betydning for vurderingen av kommunens økonomiske utvikling og stilling.

Note 0.3 Enheter som er med i konsolidert regnskap

Disse enhetene er med:

- **Trondheim kommune** leverer pålagt tjenestetilbud og andre tjenester til innbyggerne i Trondheim kommune innen oppvekst og utdanning, kultur og idrett, helse og velferd, byutvikling, næring, samferdsel, klima og miljø.
- **Stavne Trondheim KF** er et kommunalt foretak som hjelper jobbsøkere ut i arbeid gjennom karriereveiledning, opplæring og arbeidspraksis i samarbeid med næringslivet.
- **Klæbu Industrier KF** er et kommunalt foretak som tilrettelegger arbeid for personer med nedsatt arbeidsevne/ arbeidsfunksjon med sikte på å tilbakeføre dem til et aktivt arbeid i det ordinære arbeidsmarkedet.

Trondheim kommune er vertskommune for fem interkommunale samarbeid, der regnskapet føres som en del av Trondheim kommune sitt regnskap.

Disse samarbeidene, som er nærmere omtalt i note 23 i kommuneregnskapet, er:

- Samarbeid mot akutt forurensing i Sør-Trøndelagsregionen
- Trondheimsregionen
- Øyeblikkelig hjelp døgnopphold (ØHD)
- Vertskommune Legevakt
- Trondheimsregionens friluftsråd

Alle disse samarbeidene utgjør en svært liten del av den samlede økonomiske aktiviteten i kommunen.

Note 1 - Endring i arbeidskapital

Arbeidskapitalen er differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld og er dermed et mål på kommunens evne til å innfri sine kortsiktige betalingsforpliktelser (likviditet). Alle inntekter (tilgang) og utgifter (bruk) påvirker arbeidskapitalen og skal derfor føres i drifts- eller investeringsregnskapet. Denne avstemmingen mellom arbeidskapitalen i balansen og summen av inntekter og utgifter i drifts- og investeringsregnskapet skal vise at dette er tilfelle.

Balansen	31.12	1.1	Endring
Omløpsmidler	10 891,5	10 411,3	
Kortsiktig gjeld	2 396,5	2 080,8	
Sum arbeidskapital i balansen	8 494,9	8 330,5	164,5
Endring memoriakonto for ubrukte lånemidler (+/-)			239,5
Virkning av endringer i regnskapsprinsipper			0,0
Sum endring for avstemming mot drifts- og investeringsregnskapet			404,0
Sum driftsregnskapet og investeringsregnskapet			405,0
Avstemming mellom balansen og drifts- og investeringsregnskapet			-1,0

Note 2 - Varige driftsmidler

Varige driftsmidler (anleggsmidler) er anskaffelser av investeringsmessig karakter som har en utnyttbar levetid på minst tre år og en kostpris på minst 100.000 kroner inklusive merverdiavgift. Anleggsmidler bokføres til anskaffelseskost.

Anleggsmidler skal ifølge regnskapsforskriftens § 3-4 avskrives. For anleggsmidler med begrenset utnyttbar levetid, reduseres de bokførte verdiene med avskrivning/nedskrivning etter de regler som gjelder for det aktuelle anleggsmiddel. Anlegg under utførelse avskrives ikke.

Avskrivningene påvirker ikke resultatet for kommunen da det også føres en motpost i driftsregnskapet. Avskrivningen skal skje med like store årlige beløp (lineærmetoden) over levetiden til anleggsmidlet. Avskrivningene skal starte senest året etter at anleggsmidlet er anskaffet eller tatt i bruk av virksomhetene. De ulike typer anlegg har ulike avskrivningstid:

Type	Avskrivningslengde
224 IKT-utstyr og programvare, kontormaskiner o.l.	5 år
224 Diverse utstyr	7 år
224 Inventar og innredning, større utstyr, verktøy og maskiner	10 år
224 Kjøretøy og lignende	10 år

224 Anlegg i leide lokaler	15 år
224 Anlegg under utførelse	Ingen avskrivning
227 Brannbiler o.a. større nyttekjøretøy, større anleggsmaskiner, båter og ferger, o.l.	20 år
227 Barnehagelokaler, skolelokaler, idrettshaller og idrettsanlegg, boliger og lokaler til bofellesskap, veger og parkeringsplasser, terminalbygg, kaier og kaianlegg, forbrenningsanlegg, renseanlegg, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett o.l.	40 år
227 Administrasjonslokaler, institusjonslokaler, kulturbygg, lagerbygg, brannstasjoner, o.l.	50 år
227 Tomter/kunst/anlegg under utførelse	Ingen avskrivning

Tekst/Grp	224	227	Total
IB 2020	926,4	25 568,6	26 495,0
Tilgang Klæbu Kommune + historiske post.	19,5	845,7	865,2
Reversering fjorårets manuelle aktivering	-111,3	-2 961,0	-3 072,3
Flytting av anlegg mellom 224/227	-0,5	0,5	0,0
Tilgang i året	209,2	1 420,9	1 630,1
Avgang i året	-2,0	-75,8	-77,8
Anlegg under utførelse	346,2	4 042,5	4 388,7
Årets avskrivning	-167,0	-595,8	-762,8
UB 2020	1 220,5	28 245,6	29 466,1

Avskrivninger fordelt på avskrivningslengde:

Avskrivnings- lengde	4+5 år	7 år	10 år	15 år	20 år	40 år	50 år	Ingen avskrivning
Bokført verdi per 1.1	132,6	0,8	358,5	6,9	413,1	12 514,7	4 057,4	5 950,5
Tilgang	130,6	0,0	96,0	0,0	-58,4	1 740,1	191,4	4 783,5
Avgang	0,0	0,0	2,0	0,0	0,0	73,5	0,0	2,3
Avskrivninger	90,7	0,2	76,9	1,0	32,0	455,8	107,6	0,0
Omgrupperinger	36,8	0,0	115,2	0,0	267,2	1 936,9	736,2	-3 092,3
Nedskrivninger/ reverserte nedskrivninger	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-1,3
Bokført verdi 31.12	209,3	0,6	490,8	5,9	589,9	15 662,4	4 877,4	7 638,1

Det er ikke inngått finansielle leieavtaler som skal aktiveres i noen grupper av anleggsmidler.

Note 3 - Aksjer og andeler

Noten inneholder en oversikt over aksjer og andeler som er klassifisert som anleggsmidler fordi de er av strategisk eller annen ikke-finansiell karakter. Alle postene er vurdert som strategiske plasseringer som ikke er omsettelige i et regulert marked. Av denne grunn er ikke markedsverdier oppgitt i noten.

Selskapets navn	Antall	Pålydende	Andel	Bokført	Bokført
				31.12.2020	31.12.201
Trv Gruppen AS	24 231	1 000	100%	24,23	24,23
Trondheim Kino AS	20 000	1 000	100%	20,00	20,00
Leutenhaven AS	1 500	*	100%	4,85	4,85
Olavshallen AS	2 000	1 000	100%	2,00	2,00
Trondheim Parkering AS	35 000	1 000	100%	35,00	35,00
Labtjenester AS	500	1 000	100%	0,51	0,51
Vistamar			100%	0,03	0,03
Trondheim Spektrum Eiendom AS	129 098	500	100%	62,72	62,72
Trøndelag Brann og Redningstjeneste IKS			82,3%	21,43	21,43
Trondheim Havn IKS			76,3%		
Kunsthall Trondheim AS	190	1 000	63,3%	0,20	0,20
Prima AS	6	50 000	60,0%	0,30	0,30
Midt-Norge 110-sentral IKS			58,8%		
Midtbyen Management AS	100	3 000	33,3%	0,30	0,30
Midt-Norsk Filmsenter AS	67	500	33,3%	0,03	0,03
Trondheim Stasjonssenter AS	3 020	1 000	20,0%	3,08	3,08
Svenska Kommun Försäkrings AB	4 800		17,7%	5,47	5,47
Filminvest3 AS	200	1 000	16,7%	0,20	0,20
Trøndelag Teater AS	9	1 000	16,7%	0,01	0,01
Museene i Sør-Trøndelag AS	9 516	40	16,7%	0,38	0,38
TrønderEnergi AS	1 022 800	437	9,0%	446,63	446,63
TrønderEnergi AS	10 402		0,1%	5,00	5,00
TrønderEnergi AS				80,26	0,00
Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS	30	5 000	6,3%	0,15	0,15
Naboer AB	200	85	5,9%	0,02	0,02
Proventure Seed AS	1 598 502	1	3,2%	1,73	1,73

Biblioteksentralen SA	111	300	2,9%	0,03	0,03
Visit Trondheim AS	75	1 000	8,5%	0,08	0,08
Midnor CNI AS	250	100	1,5%	0,03	0,03
Leiv Eriksson Nyskaping AS	14 969	0,2	1,5%	1,00	1,00
Helseplattformen AS	4 000	1 001	40,0%	4,00	
Allskog BA				0,02	0,02
Kommunekraft AS	1	1 000	0,30%	0,00	0,00
Klæbu næringsforum AS	20	1 000	20,0%	0,02	0,02
Trøndelag reiseliv AS	6	1 000	0,40%	0,01	0,01
Tanem kunstgressbane		50 000		0,05	0,06
Trondheim kommunale Pensjonskasse				1 300,51	1 260,88
Kommunal Landspensjonskasse				49,16	45,31
Blakli borettslag					0,25
SUM				2 069,41	1 941,93

Note 4 - Pensjoner

Pensjonsordningene i kommunen

Trondheim kommune har kollektive pensjonsforsikringer for sine ansatte i Trondheim kommunale pensjonskasse (TKP), Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK).

Ansatte som er i kommunens tjeneste ved fylte 62 år har rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP for 62-64 år er ikke fullt forsikringsmessig dekket, og det er heller ikke på annen måte samlet opp fond til dekning av framtidige AFP-pensjoner. Kommunen belastes for faktisk uttak. Pensjonsforpliktelse som vedrører kommunens egenandel for medarbeidere som tar ut AFP for årsklassene 65 - 66 år, er belastet ut fra antatte uttakfrekvenser for de enkelte årsklassene.

Regnskapsføring av pensjon

Etter KRS nr 14 pk 3,5 bokstav j gis noteopplysninger om pensjon i samsvar med § 5-12 c. Forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetninger for kommuner mv. Opplysningene kan begrenses til å opplyse om samlet pensjonskostnad i regnskapet og årets pensjonspremier. Videre skal det minst opplyses om balanseførte pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser, herunder endring i disse størrelsene.

Pensjonsutgifter belastes i takt med at forsikringspremien bokføres. Etter § 3-5 i regnskaps- og budsjettforskriften skal driftsregnskapet i tillegg belastes med en pensjonskostnad kalkulert ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Differansen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og Trondheim kommune har valgt å inntekts- eller utgiftsføre premieavviket i driftsregnskapet med tilbakeføring over de neste

syv årene (10 år på premieavvik fra 2012-2013 og 15 år for premieavvik oppstått t.o.m. 2011). Regnskaps- og budsjettforskriften sier at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser skal oppføres i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Spesifikasjon av pensjonskostnad og årets premieavvik	Totalt
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	764,7
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	579,6
- Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-620,9
Administrasjonskostnader	67,7
Netto pensjonskostnad (inkl. adm.)	791,1
Årets pensjonspremie	1 003,1
Årets premieavvik	212,0
Sum amortisert premieavvik	290,7
Samlet pensjonskostnad	1 081,8

Premiefond	TKP	KLP
Innestående på premiefond 01.01.	213,8	0,0
Tilført premiefondet i løpet av året,	3,8	8,3
Bruk av premiefondet i løpet av året,	-0,1	8,4
Rente på premiefondsmidler		
Innestående på premiefond 31.12.	217,6	0,1

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	Beløp
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr. 01.01	-17 322,0
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	-17 005,0
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelser	-62,8
Brutto påløpte pensjonsforpliktelser pr. 31.12.	-17 067,8

	Pensjons- midler	Pensjons- forpliktelser
	Beløp	Beløp
Estimatavvik og planendringer		
Estimatavvik 31.12.	0,0	-76,2
Virkningen av planendringer	0,0	-518,4

Note 5 - Avsetninger og bruk av avsetninger

Tabellen viser inntekter som er avsatt til og brukt av bundne fond. Bundne fond gjelder inntekter som er øremerket et bestemt formål fra giver.

Bundne fond - formål	Bokført verdi 1.1	Avsetning	Bruk	Bokført verdi 31.12.
Bundne driftsfond	188,3	227,2	188,8	226,7
Selvkostfond	137,6	39,2	2,4	174,4
RNB-midler, statstilskudd	0,0	95,3	43,2	52,1
IUA-fond	4,3	0,0	0,5	3,7
Den kulturelle skolesekken	4,5	4,9	5,5	3,9
Konsesjonsavgifter	3,8	0,5	0,0	4,3
Vedlikeholdsfond, Øya helsehus	18,6	2,4	3,2	17,8
Avsatt fra boligtilskudd	4,3	0,0	0,5	3,7
NAV-tiltak	2,0	0,9	0,0	2,9
Fond fritid og utdanning	0,6	0,0	0,0	0,6
Brygga Hdir via Tk rus kap 765	0,5	0,8	0,5	0,8
Bundet investeringsfond utlån	40,5	9,8	8,7	41,6
Ekstraordinære avdrag videreutlån	13,9	141,5	104,8	50,5
Spesialbygg	5,5	4,3	5,5	4,3

Del 3 - Revisors beretning

Bystyret

Uavhengig revisors beretning for 2020

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Trondheim kommunes årsregnskap som viser et netto driftsresultat på 601 millioner kroner, og et netto driftsresultat i det konsoliderte årsregnskapet på 605 millioner kroner.

Årsregnskapet består av:

- Kommunekassens årsregnskap, som består av balanse per 31. desember 2020, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsoppgjørdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.
- Konsolidert årsregnskap som består av balanse per 31. desember 2020, driftsregnskap, investeringsregnskap og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er:

- Kommunekassens årsregnskap avgitt i samsvar med lov og forskrift og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2020, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.
- Det konsoliderte årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrift og gir i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til Trondheim kommune som økonomisk enhet per 31. desember 2020, og av resultatet for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Kommunedirektøren er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i kommunens årsrapport og finansrapport, men inkluderer ikke årsregnskapet.

Postadresse:
Trondheim kommune
Trondheim kommunerevisjon
Postboks 2300 Torgarden
7004 TRONDHEIM

Besøksadresse:
Søndre gate 10B

Telefon:
72546440

Telefaks:

Organisasjonsnummer:
NO 942 110 464

E-postadresse: revisjon.postmottak@trondheim.kommune.no

www.trondheim.kommune.no

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen. Vi henviser for øvrig til avsnittet «Konklusjon om årsberetningen» og «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi hadde konkludert med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med lov, forskrift og god kommunal regnskapskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som anses nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god kommunal revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av kommunens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av kommunedirektøren er rimelige.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir en dekkende fremstilling.
- Innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til regnskapsenhetene som inngår i konsolidert årsregnskap for å kunne gi uttrykk for en mening om det konsoliderte årsregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre revisjonen av det konsoliderte årsregnskapet. Vi alene er ansvarlige for vår revisjonskonklusjon.

Vi kommuniserer med kontrollutvalget og kommunedirektøren blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000, mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at årsberetningen og finansrapporten inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsberetningen og finansrapporten stemmer overens med årsregnskapet.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Trondheim kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

Trondheim, den 15. april 2021

Per Olav Nilsen
revisjonsdirektør

Svein Kato Isaksen
Fagansvarlig regnskapsrevisjon/statsautorisert
revisor

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift

Kopi: Formannskapet
Kommunedirektør
Kontrollutvalget

Trondheim kommune
Kommunedirektøren
Postboks 2300 Torgarden
7004 Trondheim

www.trondheim.kommune.no

19. april 2021
Layout Geir Hageskal, EKAI

